

स्कुटीला अपघात; दोघांचा मृत्यू
रसायनी: जुना मुंबई पुणे महामार्गावर कलोते गावच्या हद्दीत एका हॉटेलसमोर मोटरसायकलचा भीषण अपघात झाला असून दोघांचा मृत्यू झाला आहे. महामार्गावरून दोन तरुण स्कुटीने पुणे बाजूला जात असताना कलोते गावच्या हद्दीत एका हॉटेलजवळ स्कुटी झाडावर आदळून भीषण अपघात झाला. यात एकाच जागीच मृत्यू झाला असून, त्याचा मृतदेह खालापूर दवाखान्यात शवविच्छेदनासाठी नेण्यात आला. दुसरा तरुण अतिशय गंभीर होता, त्याला पनवेल येथे एमजीएम हॉस्पिटल येथे तत्काळ दाखल केले असता, त्याचाही मृत्यू झाल्याचे समजते.

वे|ध|क
अल्पवयीन मुलीचा विनयभंग
महाड : महाड एमआयडीसी पोलीस ठाण्यात एक धक्कादायक घटनेची नोंद झाली आहे. ७५ वर्षीय वृद्धाने अल्पवयीन मुलीचा लैंगिक छळ केल्याप्रकरणी गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, आरोपीला अटक करण्यात आली आहे. पीडित मुलगी आपल्या शिक्षिकेच्या घरी शिकवणीसाठी जात होती. आरोपी, त्या शिक्षिकेचेच वडील आहेत. त्याने तिला चॉकलेट आणि फुलांचे आमिष दाखवून २८ जुलै ते ६ ऑगस्ट या कालावधीत तिचा विनयभंग केला. पीडितेने या कृत्याचा विरोध केला आणि शिक्षिकेला सांगण्याची धमकी दिल्यावर आरोपीने तिला सोडून दिले. पोलिसांनी तातडीने जगन्नाथ सुखदेव सूर्यवंशी याला ताब्यात घेतले असून पुढील तपास पोलीस करीत आहेत.

ट्रेलरची धडक; चालकाचा मृत्यू
पनवेल : मुंब्रा महामार्गावरील कळंबोली पोलीस ठाण्याशेजारील सेवा रस्त्यावर कळंबोली गावातील शर्मा बेकरीशेजारी राहणारा अनिकेत जाधव हा कामावर बीमा कॉम्प्लेक्स येथे स्कुटीवरून जात असताना मागून आलेल्या ट्रेलरने अनिकेतच्या स्कुटीला धडक दिली. रस्त्यावर कोसळलेल्या अनिकेतच्या अंगावरून ट्रेलरचे चाक गेल्याने अनिकेतचा जागीच मृत्यू झाला. याबाबत कळंबोली पोलीस ठाण्यात २३ वर्षीय ट्रेलरचालक शिवप्रकाश रमा याच्यावर हलगर्जीपणाने ट्रेलर चालविल्यामुळे गुन्हा नोंद करण्यात आला असून सहाय्यक पोलीस निरीक्षक तुसी शेळके या अधिक तपास करीत आहेत.

अपघातात एकाचा मृत्यू, चौघे जखमी
कोल्हाट : रोहा तालुक्यातील पुगांव ते ऐनवहाळ या मार्गावर ट्रक पलटी होऊन अपघात झाला. यामध्ये एकाचा जागीच मृत्यू झाला तर चौघेजण जखमी झाले. मिळालेल्या माहितीनुसार, ट्रक क्रमांक एम. एच.४२ ए.क्यू.१६२५ वरील वाहन चालक पुगांव ते ऐनवहाळ या मार्गाने वाहन घेऊन जात होता. ऐनवहाळ गावाच्या हद्दीत आले असता रस्ता वळणाचा चाचकाचा गाडीवरील ताबा सुटला व ट्रक पलटी झाला. या अपघातात जितु उर्फ मोदी प्रेमजीत मखवाना याच्या अंगावर ट्रकमधूनच रेंतीच्या गोपी पडल्यामुळे त्यांचा मृत्यू झाला तर संतोष कोकटे, प्रफुल्ल मगर, ज्ञानेश्वर साळवी, संजय चोरोगे हे चौघेजण जखमी झाले.

रायगड, शनिवार, दि. ९ ऑगस्ट २०२५

रक्षाबंधनाच्या हार्दिक शुभेच्छा

किंमत ४ ₹

दहीहंडीत मोईयांचे राजकारण

। अलिबाग । प्रतिनिधी । शिंदे गट शिवसेना पुरस्कृत दहीहंडी स्पर्धा रेवदंडा येथे घेण्यात आल्या होत्या. भैरवनाथ मित्रमंडळाच्या वतीने आयोजित केलेल्या दहीहंडी स्पर्धेत कमी वेळेत दहीहंडी फोडण्याचा नियम असताना चिट्ठी पध्दतीने ही स्पर्धा घेऊन मेटपाडा येथील मरीआई गोविंदा पथकाला डावलण्यात आले. पारंपरिक खेळ असलेल्या दहीहंडी स्पर्धेत दिलीप भोईर यांनी राजकारण केल्याने त्यांच्या या कृत्याचा तीव्र शब्दात निषेध व्यक्त केला जात आहे. सोशल मिडियासह वेगवेगळ्या पध्दतीने दिलीप भोईर यांच्याविरोधात संताप व्यक्त करण्यात आला आहे.

मेटपाडा मरीआई गोविंदा

■ गोविंदा पथक दिलीप भोईर यांच्यावर नाराज

■ सोशल मिडियावर व्यक्त केला निषेध

पथक हे दहीहंडी स्पर्धेमध्ये सहभाग घेऊन कमी वेळेत थर उभारणारे पथक म्हणून ओळखले जाते. वेगवेगळ्या जिल्ह्यात या पथकाचा स्पर्धेमध्ये सहभाग असतो. मुंबईत झालेल्या प्रो-गोविंदा दहीहंडी स्पर्धेत सहभाग घेणारे गोविंदा पथक म्हणून मेटपाडा मरीआई गोविंदा पथकाची ओळख आहे. रेवदंड्यामध्ये गुरुवारी भैरवनाथ मित्रमंडळाच्यावतीने दहीहंडी स्पर्धा आयोजित केली होती.

➡ पान २ वर

कमी वेळेत सहा थर उभारण्याचा नियम सुरुवातीला लागू केला होता. परंतु मरीआई गोविंदा पथक हा थर उभारण्यात यशस्वी ठरेल, अशी भीती दिलीप भोईर यांना निर्माण झाली होती. त्यामुळे त्यांनी कमी वेळेऐवजी चिट्ठी उडवून सोडत पध्दतीने थर उभारण्याचा नियम अचानक सुरु केला. दिलीप भोईर यांनी राजकारण करून केलेल्या या प्रकाराबाबत गोविंदा पथकांनी तीव्र संताप निर्माण झाला.

शिस्तबद्ध नियोजन शेकापकडून शिकावे
रेवदंडा येथील श्री भैरवनाथ मित्रमंडळाच्यावतीने शिवसेना पुरस्कृत दहीहंडी सराव शिविराचे आयोजन अन्यायकारक आहे. कमी वेळात थर लावतील, त्यांना एक ते पाच क्रमांक दिले जातील. हा नियम सर्व गोविंदा पथकांसमोर जाहीर करण्यात आला होता. परंतु आयत्यावेळी आयोजकांनी हा नियम बदलून चिट्ठी सोडत पध्दतीचा नियम गोविंदा पथकावर लादला. रक्ताचे पाणी करून दोन ते तीन महिने सराव करण्यात आला. नियमांची पायमल्ली करीत त्यांना हीनतेची वागणूक देण्यात आली. अलिबागमध्ये आयोजन, नियोजन, पूर्णपणे शिस्तबद्ध असते. हे माजी नगराध्यक्ष प्रशांत नाईक यांच्याकडून शिकावे. त्या हंडीला मानची हंडी म्हणून बोलले जाते. काल रेवदंडा येथे झालेल्या दहीहंडी सराव शिविराच्या आयोजकाकडून गोविंदा पथकावर अन्याय झाला आहे. त्याबद्दल जाहीर निषेध व्यक्त करण्यात येत आहे

– सुनील पाटील, गोविंदाप्रेमी

खेळात आम्ही नियमांनी जिंकतो, नशिवावर नाही. नियमाचं उल्लंघन आयोजकाने केलं. 'आम्ही शिट्टीवर खेळतो धिट्टीवर नाही.' -मरीआई मेटपाडा गोविंदा पथक

पैशासाठी नव्हे नावासाठी सहभाग
ही स्पर्धा पैशासाठी नसून नावासाठी खेळत असल्याचे दिलीप भोईर यांना पथकातील सदस्यांनी उघडपणे सांगितले. यावेळी मेटपाडा गोविंदा पथकाला हीनतेची वागणूक दिल्याचा आरोप करण्यात आला. त्यानंतर झिराड येथील दहीहंडी स्पर्धेत मेटपाडा गोविंदा पथकाने सहभागी होऊ नये, असे जाहीरपणे दिलीप भोईर यांनी सांगितले. त्यांच्या या वागणुकीमुळे गोविंदा पथकाकडून संताप व्यक्त करण्यात आला आहे. तसेच दिलीप भोईर यांच्या या मनमानी कारभाराबाबत गोविंदा पथकाचे नावराजी व्यक्त केली असून सोशल मिडियाचा आधार घेत दिलीप भोईर यांच्याविरोधात निषेध व्यक्त केला.

जिल्ह्यात नारळी पौर्णिमेचा जल्लोष

। अलिबाग । प्रतिनिधी । नारळी पौर्णिमेच्या निमित्ताने जिल्ह्यात पारंपरिक वेशभूषा करीत मित्रवर्णूक काढण्यात आली. बेंजो, ढोलताशांच्या तालावर आणि गाण्यांच्या ठेक्यावर नाचत नारळी पौर्णिमेचा सण शुक्रवारी (दि.८) जल्लोषात साजरा करण्यात आला. जिल्ह्यातील असंख्य कोळी बांधव व महिलांनी एकत्र येत समुद्रकिनारी पुजा करून सायंकाळी सोन्याचा मुलामा असलेला नारळ समुद्राला

कोळी समाजाने समुद्राला अर्पण केला नारळ
अर्पण केला. समुद्राला शांत होण्याबरोबरच मासळी भरपूर मिळावी, असे आवाहन केले. नारळी पौर्णिमा हा कोळी समाजाचा अतिशय महत्वाचा सण मानला जातो. या दिवशी विधीवत पूजा करून समुद्राला सोन्याचा नारळ अर्पण करून मासेमारीला सुरुवात केली जाते. रायगड जिल्ह्यात अलिबागसह

➡ पान २ वर

शेतकरी कामगार पक्षातर्फे तहसील कार्यालयावर मोर्चा

■ तत्कालीन मंडळ अधिकाऱ्यांवर गुन्हा दाखल करण्याची मागणी

। नवीन पनवेल । प्रतिनिधी । कासारभट येथील शेतकऱ्याला न्याय मिळत नसल्याने शेतकरी कामगार पक्षातर्फे शुक्रवारी (दि.८) अपर तहसील कार्यालयावर माजी आ. बाळाराम पाटील यांच्या नेतृत्वाखाली मोर्चाचे आयोजन केले होते. यावेळी तत्कालीन तलाठी आणि तत्कालीन मंडळ अधिकारी यांच्यावर गुन्हा दाखल करण्यात यावा आणि शेतकऱ्याचा सातबारा जिवंत करण्यात यावा,

अशा मागण्या करण्यात आल्या. बाळाराम पाटील यांच्या नेतृत्वाखाली आणि शेकापचे रायगड जिल्हा शेतकरी सभेचे जिल्हाध्यक्ष अनिल ढवळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली कासारभट येथील भोंडकर परिवारातील शेतकऱ्यांना न्याय मिळवून देण्यासाठी या मोर्चाचे आयोजन करण्यात आले होते. साई

आक्षीला उधाणाचा धोका

। अलिबाग । प्रतिनिधी । समुद्रकिनारी वसलेल्या आक्षी, साखर गावांना उधाणाचा धोका निर्माण झाला आहे. त्यामुळे नागरी सुरक्षेच्या दृष्टीने धूप प्रतिबंधक बंधारा बांधण्यात यावा, अशी मागणी गेल्या अनेक वर्षांपासून शासनाकडे करण्यात आली आहे. मात्र जिल्हा प्रशासनाकडून याकडे अक्षम्य दुर्लक्ष होत असल्याचे चित्र आहे. परिणामी, आपत्कालीन परिस्थितीत या गावांना पुराचा धोका उद्भवण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे शासनाने याबाबत दखल घेतली नाही, तर जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर उपोषण केले जाईल, असा इशारा सरपंच रश्मी पाटील यांनी दिला आहे.

अलिबाग तालुक्यातील आक्षी हे पर्यटनाच्या दृष्टीने महत्वाचे गाव

आहे. अलिबाग शहरापासून पाच किलोमीटर अंतरावर समुद्रकिनारी हे गाव वसले आहे. आक्षीमध्ये पर्यटकांची वर्दळ कायमच असते. शनिवार व रविवारी सुट्टीच्या दिवशी व अन्य सुट्टीच्या हंगामात लाखोच्या संख्येने पर्यटक आक्षीला पसंती दर्शवितात. आक्षीमध्ये अनेक

जिल्हाधिकारी कार्यालयात बंधान्याचा प्रस्ताव धुळखात

चार वर्षांपासून धूप प्रतिबंधक बंधान्यांची मागणी प्रशासनाकडून दुर्लक्ष

वास्तव शासनाकडे पत्रव्यवहार केला आहे. शासन जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करीत आहे. बंधारा बांधला नाही, तर समुद्रातील पाणी गावात शिरून पुरपरिस्थिती निर्माण होण्याची भीती आहे. नागरिकांच्या सुरक्षेचा प्रश्न गंभीर आहे. सतत उधाणाबरोबरच लाटांच्या माऱ्यामुळे किनाऱ्याची धूप होऊ लागली आहे. प्रशासनाने याकडे गांभीर्याने लक्ष द्यावे.

– रश्मी पाटील – सरपंच, आक्षी

वन्यजीवांचे आक्रमण, हवामान बदलाचा परिणाम

सर्वसामान्यांच्या खिशाला बसली कात्री

श्रीफळाचे दर वाढले, उत्पादन घटले

। रायगड । प्रतिनिधी । सणसुदीचे दिवस सुरू झाल्याने जेवणाची चव वाढवणारे श्रीफळ अर्थात नारळ महागले असल्याने खिशाला कात्री बसत आहे. सध्या नारळाचे दर सुमारे ५० ते ६० रुपयांपर्यंत पोहोचले आहेत. या दरवाढीचे मुख्य कारण म्हणजे हवामानातील बदल आणि वन्यप्राण्यांचा वाढलेला उपद्रव, ज्यामुळे नारळाचे उत्पादन घटले आहे. बागायतदारांनी दिलेल्या

माहितीनुसार, यंदा नारळाच्या उत्पादनात ७० टक्क्यांची घट झाली असून, केवळ ३० टक्केच उत्पादन मिळत आहे. सण-उत्सवांसाठी नारळाची मोठी मागणी असते. गणेश चतुर्थी, पितृपूजा, दिवाळी तसेच लग्नसोहळे अशा विविध सणांमध्ये नारळाला मोठी मागणी असते. काही वर्षांपूर्वी नारळाला फारशी किंमत मिळत नसल्यामुळे अनेक बागायतदार नारळाऐवजी काजू,

केरळ आणि कारवारची आवक थांबली
पूर्वी केरळ आणि कारवार परिसरांतून मोठ्या प्रमाणात नारळ विक्रीसाठी येत होते. परंतु, आता त्या ठिकाणी नारळावर आधारीत प्रक्रिया उद्योग सुरू झाल्याने, नारळाची उपलब्धता कमी झाली आहे. व्हर्जिन ऑइल काढणे आणि इतर प्रक्रिया उद्योगांमुळे त्या परिसरातील नारळ स्थानिक बाजारात विक्रीसाठी येत नाहीत, असे रायगडातील नारळ विक्रेते प्रसाद गायकवाड यांनी सांगितले.

सुपारी, पोफळी आणि केळीच्या बागांकडे वळले होते. परंतु आता

नारळाला चांगला भाव मिळत आहे. मात्र, मागणीनुसार पुरवठा करणे बागायतदारांना शक्य होत नाही. माकडांचा हैदोस बागायतदारांसाठी डोकेखुची उरत आहे. हे प्राणी नारळाच्या झाडांवरील फळांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान करत आहेत. त्यामुळे निसर्गाचा लहरीपणा आणि वन्यप्राण्यांचा त्रास यामुळे बागायतदार विचिंत आहोत.

दरवर्षी तीन ते चार वेळा उत्पादन घेणारे बागायतदार गेल्या वर्षापासून जेमतेम ३० टक्केच उत्पादन मिळवत आहेत. वर्षभर देखभाल, साफसफाई, औषधे आणि

➡ पान २ वर

आईनेच केली बाळाची विक्री

। मुंबई । वृत्तसंस्था । गोवंडीच्या शिवाजीनगर परिसरात सहा दिवसांच्या बाळाची विक्री केल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला आहे. विशेष म्हणजे बाळाच्या आईनेच तिच्या मुलाची साडेचार लाखांना विक्री केली. पोलिसांना या प्रकरणाची माहिती मिळताच बाळाची सुखरूप सुटका केली असून आईसह पाच जणांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

एका सामाजिक कार्यकर्त्याला गोवंडी येथील शिवाजीनगर परिसरात लहान मुलांची बेकायदा खरेदी-विक्री केली जात असल्याची माहिती मिळाली होती. त्याने तातडीने ही माहिती एका समाजसेवा

➡ पान २ वर

डॉ. मनीषा विखेंना यश

। अलिबाग । प्रतिनिधी । रायगड जिल्हा परिषदेच्या जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. मनीषा विखे यांना यश आले आहे. त्यांना याच पदावर ठेवण्याचे आदेश शासनाने दिले आहेत. त्यामुळे जिल्हा आरोग्य अधिकारी म्हणून डॉ. मनीषा विखे यांचे काम पाहणार आहेत.

डॉ. मनीषा विखे यांची ठाणे येथील जिल्हा क्षयरोग अधिकारी म्हणून बदली करण्यात आली होती. या प्रशासकीय बदली विरोधात डॉ. मनीषा विखे यांनी मंत्र्यघर दाद मागितली होती. त्यावर मंटेने बदलीला स्थगिती दिल्यानंतर डॉ. विखे पुन्हा जिल्हा आरोग्य अधिकारी म्हणून रायगड जिल्हा परिषदमध्ये हजर झाल्या होत्या. परंतु जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले यांनी डॉ. दयानंद

सुर्यवंशी यांची नियुक्ती डॉ. विखे यांच्या जागेवर अगोदर केली होती. त्यामुळे गेल्या दोन महिन्यांपासून डॉ. विखे न्यायासाठी लढा देत होत्या. परिस्थिती निर्माण झाली होती. अखेर डॉ. मनीषा विखे यांना यश मिळाले आहे. डॉ. मनीषा विखे यांची ठाणे येथील जिल्हा क्षयरोग अधिकारी या पदावर बदलीने केलेल्या पदस्थापनेचे आदेश शासनाने रद्द केले आहेत. डॉ. मनीषा विखे यांची जिल्हा आरोग्य अधिकारी म्हणूनच बदलीचे लेखी आदेश शासनाने ६ ऑगस्ट रोजी काढले आहेत. त्यामुळे डॉ. विखे या पुन्हा जिल्हा आरोग्य अधिकारी म्हणूनच कामकाज पाहणार आहेत.

अभिष्टचितन ज्येष्ठ नागरिकांचे
९ ऑगस्ट
१) श्री.प्रमोद जनार्दन पाटील वरसोली, अलिबाग, ०९-०८-१९५६
२)श्रीम.सपना विलास कंदाडे मु.ब्राम्हणआळी, अलिबाग ०९-०८-१९५६

कृषीवलच्या वाचकांना आवाहन
विक्रमशंभराजराव कुंभु
अन्नदानाने
अलिबाग येथील श्री कच्ची जैन भवन चॅाटेबल ट्रस्टच्या वतीने अन्नदानासाठी एक अभिनव योजना आखली आहे.जिल्हा रुग्णालयात दाखल असलेल्या रुग्णांच्या एका नातेवाईकाला जेवणाची सोय करण्यात आली आहे. या योजनेत दररोज किमान ७०/८० लोक जेवत असतात. या जेवणाचा खर्च प्रति दिवस रु. ३००० असून ही देणगी देणाऱ्याचा फोटो कृषीवलमध्ये छापला जाईल. तरी जास्तीत जास्त लोकांनी अन्नदान सेवेचा लाभ घेऊन या सामाजिक उपक्रमात सहभागी व्हावे असे आवाहन कृषीवल करीत आहे. संपर्क- ८०५५३२५६७८ (बीपीन राठवा) ९२२६०५५१५५ (अमित शहानंद) - मुख्य संपादक, कृषीवल
आजचे अन्नदाते
पांडुरंग वामन तांबोळी, रेवस गाव, अलिबाग
गजानन शंकर केसकर, रमरपार्थ अलिबाग

श्री ज्ञानेश्वरी बोध
गणपति
भगवान श्री ज्ञानदेवांना ज्ञानाची मिरासदारी कोण्या विशिष्ट वर्गाकडे ठेवायची नव्हती. नरदेहाचे सार्थक कशात आहे.हे सर्व प्राकृत लोकांना समजावे सर्वांच्या कल्याणाचा मार्ग मोकळा व्हावा ही अखिल मानव विषयी त्यांना कळकळ होती म्हणून मराठी भाषेत ग्रंथरचना आणि ती देखील त्यावेळच्या लोकभाषेत करावी म्हणजे ब्रह्मविद्येचा सुकाळ होईल असे त्यांना वाटले होते. कर्मकांडांच्या चौकटीत अडकून पडलेल्या गुदमरलेल्या समाजाला स्वःताचे ज्ञान देऊन अनंत अवकाशात आणून सोडायचे होते. त्यांना निराशेच्या गर्तेतून मुक्त व निर्मळ जीवनाच्या दालनात आणायचे होते. भक्तीचा राजसिंहासनावार मंडित करायचे होते
श्रीज्ञानेश्वरभावहृदय आबामहाराज परांजपे साधना आश्रम, दातार आळी, पेण.

--

तटकरेंच्या बालेकिल्ल्यात

शिवसेनेचा थर

। **चणेरा । सत्यप्रसाद आडव ।**

राज्यात राजकीय वातावरण तापलेलं असताना निवडणुका तोंडावर आहेत. अशातच महायुतीचे खा. सुनील तटकरे व आ.महेंद्र दळवी यांनी आपापसातच स्पर्धा करायला सुरुवात केली आहे. आमदारांनी तटकरेंच्या बालेकिल्ल्यात दहिहंडीचे आयोजन करीत त्यांना चिथविण्याचा प्रयत्न केला आहे.

पालकमंत्रीपदाच्यानिवडीवरून राष्ट्रवादीचे खा. तटकरे व शिवसेना शिंदे गटाच्या आमदारांमधील वाद संपूर्ण महाराष्ट्राला माहित आहे. तटकरेचा बालेकिल्ला असलेल्या रोह्यात शिंदे गटाचे आ. दळवींनी दहीहंडी उत्सवाचे आयोजन केले आहे. जिल्ह्याच्या राजकारणात सणापेक्षा राष्ट्रवादी पक्ष व शिंदे गटाचे राजकारण जास्त रंगू लागले आहे. यंद्याचा रोहा शहरातील दहीहंडी उत्सवाला राजकीय वळण मिळालं असून, शिवसेना शिंदे गटाचे आमदार आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसचे खासदार तटकरे यांच्यातील न बोललेली रस्सीखेच लोकांच्या

दहीहंडी भोईरांचे राजकारण

शिंदे गट शिवसेना पुरस्कृत ही स्पर्धा होती. पाच थरांची सराव स्पर्धा झाल्यानंतर सहा थरांची स्पर्धा घेण्यात आली. सुरुवातीच्या पाच थरांची दहीहंडी कमी वेळेत उभारण्यात मरीआई गोवंदा पथकाने आघाडी मारली होती. त्यामुळे सहा थरांची दहीहंडी फोडण्यासाठी त्या पथकाला संधी देणे गरजेचे होते. परंतु त्याटिकाणी असलेले शिंदे गटातील दिलीप भोईर यांनी या खेळामध्ये राजकारण केल्याची चर्चा आहे.

११ ऑगस्टपासून शिक्षकांचे उपोषण

लक्ष दिले जावे. कर्मचाऱ्यांनी आता आपली सर्व आशा सोडून न्यायासाठी थेट अंदोलनाचा मार्ग अवलंबला असून, त्यांच्या मागण्या मान्य होईपर्यंत हा लढा सुरूच राहील, असे दिसते.

कागदावरच हस्तांतरण, प्रश्न प्रलंबितच
शासकीय नियमांनुसार शाळेचे हस्तांतरण होऊन जवळजवळ तीन वर्षांचा काळ लोटला आहे. तरीही कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या कागदावरच राहिलेल्या आहेत. सर्व शासकीय कार्यालयांमध्ये वारंवार पत्रव्यवहार करूनही त्याची योग्य प्रकारे दखल घेण्यात आली नाही, असे कर्मचाऱ्यांनी निवेदनात म्हटले आहे. यामुळे गेली सहा वर्षे केलेल्या पाठपुराव्यानंतरही सर्व प्रश्न प्रलंबितच राहिले आहेत. या अन्यायामुळे कर्मचाऱ्यांमध्ये प्रचंड असंतोष निर्माण झाला आहे.

आक्षीला उधाणाचा धोका

उदरनिर्वाह चालविला जातो. एक ऐतिहासिक भूमी म्हणून आक्षीकडे पाहिले जाते. रायगड जिल्ह्यातील आक्षी गावात मराठी भाषेतील सर्वांच प्राचीन शिलालेख सापडला आहे. आक्षीला सुंदर असा समुद्रकिनारा लाभला आहे. आक्षीतील पर्यटनाला पर्यटक अधिक पसंती देतात. त्यामुळे आक्षीमध्ये दर आठवड्याला साधारणतः पाचशेहून अधिक पर्यटक भेट देतात असल्याची माहिती समोर येत आहे. वर्षाला दोन लाखाहून अधिक पर्यटक आक्षीमध्ये फिरण्यासाठी येतात. आक्षी गावासह साखर, रायवाडी परिसरात तीन हजारहून अधिक नागरिक राहतात. परंतु याच नागरिकांच्या सुरक्षेबाबत प्रशासन उदासीन असल्याचे समोर आले आहे. आक्षी समुद्रकिनाऱ्यावरील साखर व रायवाडी समुद्रकिनाऱ्यावर मोठ्या प्रमाणात लाटांचा मारा बसत आहे. या उधाणामुळे येथील किनाऱ्याची धूप होत आहे. किनाऱ्यावरील गावांना भविष्यात उधाणाचा धोका निर्माण होण्याची भिती व्यक्त करण्यात आली आहे. धूप प्रतिबंधक बंधारा उभारण्यासाठी शासनाकडे गेल्या पाच वर्षांपासून मागणी केली जात आहे. जिल्हाधिकारी कार्यालयात या मागणीचा प्रस्ताव धुळखत आहे. त्याची अद्यापही प्रशासनाकडून दखल घेण्यात आली नाही. जिल्हा प्रशासनासह शासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी अनेकवेळा पत्र देऊन पुन्हा धूप प्रतिबंधक बंधारा बांधण्याची मागणी करण्यात आली आहे.

आक्षीच्या समुद्रकिनाऱ्याची उधाणामुळे धूप होत आहे. सातत्याने पाच वर्षे जिल्हाधिकारी यांच्याकडे तक्रार करण्यात आली आहे. मात्र त्याबाबत दखल घेण्यात आली नाही. किनाऱ्यावरील झाडांची समुद्रातील पाण्याने धुप होत आहे. गावांच्या सुरक्षेच्या प्रश्न निर्माण झाला आहे. तीस ते चाळीस फुट जमिनीची धूप होऊन झाडांची नासधूस झाली आहे. जिल्हा प्रशासनाने धूप प्रतिबंधक बंधारा बांधण्याचा विचार करावा, असे,आक्षी उपसरपंच आनंद बुरांडे यांनी सांगितले.

आईनेच केली

बाळाची विक्री

करणाऱ्या एका दाम्पत्याला दिली. त्यानंतर आरोपींना रोह्याथ अटक करण्यासाठी कट रचत समीर शेख या व्यक्तीला फोन करत लहान मूल हवे असल्याचे सांगितले. यानंतर समीर शेखने मुलगी हवी असल्यास चार लाख आणि मुलासाठी साडेपाच लाख रुपये द्यावे लागतील, असे सांगितले. त्यावर समाजसेवा करणाऱ्याने मुलगा किंवा मुलगी कोणीही चालेल, असे

सांगितल्यावर समीरने सहा दिवसांचे बाळ असल्याची माहिती दिली. बाळाची माहिती मिळताच याबाबत सामाजिक कार्यकर्त्यांनी शिवाजीनगर पोलिसांना कळवले. त्यानंतर कट रचल्याप्रमाणे बुधवारी, ६ ऑगस्ट रोजी सामाजिक कार्यकर्ते आणि पोलीस ठारलेल्या ठिकाणी दाखल झाले. तसेच नाझिमा अस्लम आणि फातिमा शेख या दोघी त्या ठिकाणी बाळ घेऊन आल्या. त्याचवेळी पोलीस पथकाने त्यांना ताब्यात घेतले. तसेच त्यांच्याकडे काही कागदपत्रे आढळली असून त्यानुसार बाळाची जन्मतारीख १ ऑगस्ट आहे आणि त्यावर सुमर्या खान ही मुलाची आई म्हणून नोंद असल्याचे दिसून आले.

दरम्यान पोलिसांनी अटक केल्यानंतर सुमर्या हिनेच समीर शेख याला बाळ विक्रीस दिल्याचे सांगितले. त्यानंतर पोलिसांनी बाळाची सुटका करत पाच जणांविरुद्ध गुन्हा दाखल केला. यामधील नाझिमा अस्लम हिच्यावर या आधीही बाळ विक्री केल्याप्रकरणी गोवंडी पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल असल्याचे चौकशीतून समोर आले आहे. या घटनेने परिसरात एकच खळबळ उडाली आहे.

जिल्ह्यात नारळी पौर्णिमेचा जल्लोष

अनेक भगात हा सण उत्साहात पार पडला. सकाळपासून कोळीवाड्यांमध्ये एक वेगळा उत्साह दिसून आला. अनेक ठिकाणी नारळ फोडीचा कार्यक्रम साजरा करण्यात आला. समुद्राला नैवेद्य देण्यासाठी महिलांनी नवनवीन पदार्थ तयार केले. सायंकाळी चारनंतर अलिबाग कोळीवाड्यासह आक्षी, नागाव, रेवस, मांडवा, मुरुड, श्रीवर्धन अशा अनेक कोळीवाड्यांमधून मिरवणूक काढण्यात आली. कोळी गीतांच्या तालावर नाचत ही मिरवणूक समुद्रकिनाऱ्यापर्यंत नेण्यात आली. या मिरवणुकीसोबत डोक्यांवर कळश, पारंपरिक वेशभुषा करीत कोळी समाज सहभागी झाले होते. तरुण, महिला, ज्येष्ठ नागरिक असे सर्वच मंडळी या मिरवणुकीमध्ये सहभागी झाले. समुद्राकिनारी मिरवणूक आल्यावर सर्वांनी समुद्राची विधीवत पूजा केली. कळशातील पाणी व सोऱ्याचा मुलामा असलेले नारळ समुद्राला अर्पण केले.

तहसील कार्यालयावर मोर्चा

दाखल करण्यात यावा तसेच सातबाऱ्यावर पुन्हा भोंडकर कुटुंबियांची नावे लागण्यात यावी, अशी मागणी यावेळी करण्यात आली. यावेळी अपर तहसीलदार यांनी याबाबतचा अहवाल जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे पाठवण्यात आला असल्याचे सांगितले. यावेळी सभापती नारायण घरत, पालिका जिल्हा चिऱ्णीस प्रकाश म्हात्रे, तालुका चिटणीस पनवेल विष्णुसभा व माजी जिल्हा परिषद सदस्य विलास फडके, तालुका चिऱ्णीस राजेश केणी, काँग्रेस पालिका जिल्हाध्यक्ष सुदाम पाटील, महापालिका महिला जिल्हाध्यक्ष हर्षला तांबोळी, शेकाप सहचिटणीस तेजस्विनी घरत, पुरोगामी जिल्हाध्यक्ष देवेंद्र पाटील आणि अनेक कार्यकर्ते, पदाधिकारी, शेतकरी उपस्थित होते.

श्रीफळाचे दर वाढले, उत्पादन घटले

खतांवर होणारा खर्च आणि मिळणारे उत्पादन यांचा ताळमेळ बसत नसल्याने बागायतदारांची आर्थिक परिस्थिती विकट झाली आहे.

उत्पादन घटण्याची कारणे

नारळ उत्पादन घटण्यामागे अनेक कारणे आहेत. कोकणात कल्पवृक्ष म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या नारळाच्या बागांची लागवड तशी कमी आहे. त्यातच, हवामान बदलामुळे उत्पादनावार मोठा परिणाम झाला आहे. यंदा फळधारणा होत असताना उष्णता वाढल्याने पिकांचे मोठे नुकसान झाले आहे. तसेच, पावसाच्या वेळापत्रकात झालेला बदलही यासाठी कारणीभूत ठरला आहे.

गृहिणींची दमछाक

नारळ महागले असल्याने घर चालविणाऱ्या गृहिणींची दमछाक होत आहे. महिलांचे घर खर्चाचे अंदाजपत्रक वाढले आहे. सणासुदीचे दिवस सुरू झाल्याने देव कार्यासाठी देखील नारळ हमखास लागतो. त्यामुळे भक्तांना तो

खरेदी करताना चिंता असते. तरीही घर आणि देशासाठी नारळ खरेदी करताना ग्राहक हात आखडता घेत नाहीत. त्यामुळे नारळाचे भाव चांगलेच वाढले आहेत.

जाहीर नोटीस					
तमाम लोकांस या जाहीर नोटीसद्वारे कळविण्यात येते की, मौजे - वारे ता. कर्जत, जि. रायगड येथील खालील वर्णनाची मिळकत आमचे अशिल यांनी त्याचे खालील नमूद विद्यमान मालक यांच्या कडून विकत घेण्याचे ठरविले आहे.					
मालकाचे नांव	सव्हे नं.	हि. नं.	क्षेत्र. चौ.मी	आकार रु. पै.	
अंजना मधुकर म्हसे	१४५	६	६-१६-०० यापैकी ३-०८-००	२=९६	
तरी वरील मिळकती संदर्भात कोणाचाही विक्री, गहाण, दान, भाडेपट्टा, बक्षिस, वारस हक्क, पोटागी, लीन, चार्ज, दावा, वहिवाट अथवा कोणत्याही स्वरूपाचा कसलाही हक्क हितसंबंध असल्यास त्यांना ही नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून ७ दिवसांचे आत खालील सही करणार यांचे पत्त्यावर प्रथमदर्शनी कागदोपरी पुराव्यासह लेखी स्वरूपात हरकत घ्यावी. वरील मुदतीत कोणाचाही लेखी हरकत न आल्यास सदरील मिळकतीमध्ये कोणाचाही हक्क हितसंबंध नाही व असल्यास त्यांनी तो सोडून दिला आहे असे समजून सदरील मिळकती निवैष व बोजारहीत आहेत असे समजून आमचे अशिल सदर मिळकतीचे खरेदीखताचे व्यवहार पूर्ण करतील. मागाहून मुदतीनंतर आलेल्या कोणत्याही हरकती आमचे अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाहीत.					
ठिकाण :- नेरळ	अॅड. अशोक पालु डुकरे				
दिनांक :- ९/८/२०२५	रा. प्रभात दर्शन अणार्सेंट				
	व्कीक नं- १०१ नेरळ				
	ता. कर्जत जि. रायगड				
	मो. नं - ९८१२७९८१७				

अलिबाग नगरपरिषद					
जाहीर नोटीस					
महाराष्ट्र नगरपरिषद, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम १३० नुसार आवश्यक असल्याप्रमाणे खालील मालमतेच्या हस्तांतरणा संबंधाने अलिबाग नगरपरिषद प्राप्त झालेल्या मालमत्ता धारकांच्या प्रकरण परत्वे अनुसूची २ व ३ मधील नोटीसनुसार सदर हस्तांतरण संदर्भाने कोणत्याही हितसंबंधाने हरकत अगर आक्षेप असल्यास सदरची नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून १५ दिवसांच्या आत हितसंबंधाच्या व हरकतीच्या लेखी पुराव्यासह अलिबाग नगरपरिषदेकडे लेखी स्वरुपात हरकत नोंदवावी अन्यथा कर वसुलीच्या सोयीसाठी सदर हस्तांतरण कलम नगरपरिषद दफ्तरी याबाबतची नोंद घेतली जाईल.					
अलिबाग नगरपरिषद/जाहीर नोटीस जा.क्र.			/२०२५ दि.		
अ. क्र.	अ. नु. सू. चौ	अनुसूची पुस्तकातील क्रमांक मालमत्ता क्रमांक	मालमतेचे ठिकाण	मालमतेचे स्वरुप वर्णन/ब्लॉक/ गाळा वर्ग	ज्याचे नावे मालमत्ता आहे त्यांचे म्हणजे मालमत्ता विकणाऱ्यांचे किंवा अभिहस्तांकन कर्त्यांची नावे
१	२	१२७०/०५०७२	मारूती नाका, अलिबाग	तिसरा मजला, सदनिका क्र.ए-३०१	अक्षय बिल्डर्स तर्फे प्रशांत मधुसूदन नाईक व संजय ज्ञानदेव चव्हाण तर्फे कबुलीजबाबाकरीता अखत्यारी किशोर अनंत पाटील
२	२	१४८३/०४०९१	स्टेट बँकेजवळ अलिबाग	दुसरा मजला, बी विंग, निवासी सदनिका क्र.२०३	चित्रा राजीव टिळक व राजीव नरहर टिळक
३	२	५५१अ/०४९१७	चेंद्रे, अलिबाग	पहिला मजला, सदनिका क्र.१०२	मे.दिपीका कन्स्ट्रक्शन तर्फे प्रोप्रा. संतोष दामोदर मोरे
४	२	१७८७/०२११२	रामनाथ रोड,अलिबाग	सदनिका क्र.१	प्रदिप कृष्णाकांत गोरगांधी
५	२	१६११अ/६/०४६०१	ब्राम्हण आळी, अलिबाग	तळमजला, ए विंग शॉप क्र.०६	मेे सावित्री कन्स्ट्रक्शन तर्फे मुकेश बी जैन तर्फे कबुलीजबाबाकरीता अखत्यारी सुभाष जैन
६	२	२/००९३३	श्रीबाग १, अलिबाग	दुसरा मजला, निवासी सदनिका क्र.२	देवाशिस रॉय
७	२	५५१अ/०५१७४	चेंद्रे,अलिबाग	चौथा मजला, निवासी सदनिका क्र.४०१	मेे दिपीका कन्स्ट्रक्शन तर्फे प्रोप्रा संतोष दामोदर मोरे
८	२	५५१अ/०५१७४	चेंद्रे, अलिबाग	चौथा मजला, निवासी सदनिका क्र.४०२	मेे दिपीका कन्स्ट्रक्शन तर्फे प्रोप्रा संतोष दामोदर मोरे
९	२	३३/२७/०४१७६	भाजीभाकेंट जवळ, अलिबाग	दुसरा मजला, सदनिका क्र.२११	सुमन विजय सावंत व श्यामल विजय सावंत
१०	२	१४०९C विंग/०१६६८	जुन्या नगरपरिषदे जवळ, अलिबाग	दुसरा मजला, सी विंग निवासी सदनिका क्र. सी ३०२	सुनील जगन्नाथ डोळस वगैरे ४
११	२	८२२/१/०१११०	चावडी मोहल्ला, अलिबाग	सदनिका क्र.१०२	सय्यदहुसेन अब्दुल वहाब कादरी
१२	२	५५१अ/०४९१९	चेंद्रे, अलिबाग	दुसरा मजला, निवासी सदनिका क्र.१०२	मेे दिपीका कन्स्ट्रक्शन तर्फे प्रोप्रा. संतोष दामोदर मोरे
१३	२	/०५०५१	एस टी स्टॅण्डजवळ अलिबाग	तळ मजला, बी विंग, निवासी सदनिका क्र. जी-१	इश्शाद अहमद अब्दुल लतीफ सैय्यद वगैरे २
१४	२	१२७०/०५०७२	मारूती नाक्याजवळ अलिबाग	चौथा मजला, निवासी सदनिका क्र.ए/४०६	अक्षय बिल्डर्स तर्फे प्रशांत मधुसूदन नाईक व संजय ज्ञानदेव चव्हाण तर्फे कबुलीजबाबाकरीता अखत्यारी अमित अरविंद पाटील
१५	२	१२७०/०५०७२	मारूतीनाक्याजवळ अलिबाग	तिसरा मजला, निवासी सदनिका क्र.ए/३०५	अक्षय बिल्डर्स तर्फे प्रशांत मधुसूदन नाईक व संजय ज्ञानदेव चव्हाण तर्फे कबुलीजबाबाकरीता अखत्यारी अमित अरविंद पाटील
१६	२	१४६०/०५०५२	जोगळेकर नाका, अलिबाग	तळमजला, शॉप क्र.१५	जोग इन्फ्रास्ट्रक्चर्स तर्फे प्रोप्रायटर प्रसाद अनंत जोग
१७	२	१७८९/०२११४	रामनाथ रोड,अलिबाग	सदनिका क्र.१	प्रदिप कृष्णाकांत गोरगांधी
१८	२	१७८८/०२११३	रामनाथ रोड,अलिबाग	सदनिका क्र.२	प्रदिप कृष्णाकांत गोरगांधी
१९	२	१४३०/०५०५२	जोगळेकर नाका, अलिबाग	तळमजला, शॉप क्र.१५	जोग इन्फ्रास्ट्रक्चर्स तर्फे प्रोप्रायटर प्रसाद अनंत जोग
२०	२	१५९५/०५१५१	रामनाथ ब्राम्हणआळी, अलिबाग	तिसरा मजला, फ्लॅट क्र.३०२	मेे ए कॉप तर्फे पार्टनर हार्दिक पिनाकिन अजमेरा
२१	२	१५९५/०५१५१	रामनाथ ब्राम्हणआळी, अलिबाग	सहावा मजला फ्लॅट क्र. ६०२	मेे ए कॉप तर्फे पार्टनर हार्दिक पिनाकिन अजमेरो
२२	२	६४६/ब/०४१००	चेंद्रे,अलिबाग	उंबावलेला तिसरा मजला, निवासी सदनिका क्र.४०६	शार्दूल बिल्डर्स अॅण्ड डेव्हलपर्स तर्फे भागीदार प्रशांत दिनकरराव फुलगांवकर व कविता प्रशांत फुलगांवकर
२३	२	१०७३Aविंग/०४९१८	मारूतीनाक्याजवळ अलिबाग	तिसरा मजला, फ्लॅट क्र. ए/३०६	प्रशांत मधुसूदन नाईक तर्फे कबुलीजबाबाकरीता अखत्यारी धनंजय अनंत दळवी
२४	२	१२३७७/०१५०६	मारूतीनाक्याजवळ अलिबाग	दुसरा मजला, बी विंग, निवासी सदनिका क्र. २०३	सुरेखा नागेश वाघ
२५	२	१५८७/अ/०१८९३	ब्राम्हणआळी,रामनाथ रोड, अलिबाग	दुसरा मजला, निवासी सदनिका क्र.२०१(०९)	उमेश सुरेश पाटील वगैरे २
२६	२	१६४८/Bविंग/०१९७०	ब्राम्हणआळी, अलिबाग	पहिला मजला, बी विंग, निवासी सदनिका क्र.१०१	गोवर्धन सदाशिव कोळी
२७	२	२/०००००८	जुन्या मार्केट जवळ, अलिबाग	दुसरा मजला, निवासी सदनिका क्र.२०२	राजीव मनोहर भगत
२८	२	२०३२/०२५०७	रायवाडी चेंद्रे, अलिबाग	दुसरा मजला, निवासी सदनिका क्र.२०३	मनेश मनोहर पाटील
२९	२	६४६ब/०५०९९	चेंद्रे,अलिबाग	पहिला मजला, बी विंग निवासी गाळा क्र.२०२	शार्दूल बिल्डर्स अॅण्ड डेव्हलपर्स तर्फे भागीदार प्रशांत दिनकरराव फुलगांवकर व कविता प्रशांत फुलगांवकर
३०	२	१६१२/C विंग/०१९८५	जिल्हा न्यायालया जवळ, अलिबाग	पहिला मजला,सी विंग, निवासी सदनिका क्र.१(५)	महानंदा महादेव पेरकर
३१	३	४२६/००५१५	ठिकरूळ नाक्याजवळ अलिबाग	तळमजला, दुकानी गाळा क्र.०६	शंशाक विनायक भोईर च्या तर्फे दत्तपैवज प्रवेशासाठी कु.मु.रागिणी विनायक भोईर
३२	२	११४९अ/१/०२३४४	रामनाथ रोड, अलिबाग	तळमजला, दुकान गाळा क्र.७	परशुराम गणपत म्हात्रे
३३	२	१६२२/Aविंग	ब्राम्हणआळी, अलिबाग	पहिला मजला, ए विंग	उदय विष्णू साठे

मुख्याधिकारी
अलिबाग नगरपरिषद

दिनांक: ०८/०८/२०२५

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस या जाहीर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, आमचे अशिल खाली वर्णन केलेली शेतजमिन मिळकत विकत घेण्याकरीता इच्छुक असून तशी बोलणी सदर मिळकतीच्या विद्यमान मालक यांचेसोबत सुरू आहे. सदरील मिळकतीचे तपशिलवार वर्णन पुढीलप्रमाणे.

मिळकतीचे वर्णन

मौजे झुंगरेवाडी, ता. कर्जत, जि. रायगड

भूमापन क्रमांक व उपविभाग	क्षेत्र.हे.आर.पाँ.	आकारणी रु.पै
२७	एकूण क्षेत्र ०-७९-०० हे. आर.	०.२८
२१/५/ब	एकूण क्षेत्र ०-८५-०० हे. आर.	०.६९

तरी सदर नमुद मिळकतीशी कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा कोणत्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध असल्यास, किंवा त्यांची आमचे अशिलांच्या वर नमुद व्यवहारास हरकत असल्यास, त्यांनी तसे आम्हास ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ४ (चार) दिवसांत लेखी पुराव्यासह कळवावे. वरील मुदतीत कोणीही लेखी हरकत न घेतल्यास, वरील मिळकतीशी कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा कसल्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध नाही, किंवा असल्यास ते हक्क हितसंबंध त्यांनी आमचे अशिलांच्या लाभात सोडून दिलेले असून, त्यांची आमचे अशिलांच्या वर नमुद व्यवहारास कोणतीही हरकत नाही असे समजण्यात येऊन आमचे अशिल सदरचा व्यवहार पूर्ण करतील. मुदतीनंतर येणारी कोणतीही हरकत विचारात घेतली जाणार नाही.

दिनांक : ०८/०८/२०२५

अॅड. रोहित रो. मानकवळे

ठिकाण : पनवेल पत्ता : शांणं नं. २३, प्लॉट नं. ५१, कसपतरु कॉम्प्लेक्स

सेक्टर ०९ खांदा कॉलनी, पनवेल, ता. पनवेल, जि. रायगड ४१०२०६

हे घ्या पुरावे, आता बोला..

राहुल गांधी यांनी निवडणुकांमधील भ्रष्टाचाराचा जबरदस्त पर्दाफाश केला आहे. आजवर ज्या गोष्टींबाबत केवळ संशय व्यक्त केला जात होता त्यांचा जबरदस्त पुरावाच त्यांनी गुरुवारी दिल्लीत सादर केला. निवडणूक आयोगाने हा पुरावा झटकून टाकण्याचा प्रयत्न केला तर लोकांचा लोकशाही आणि निवडणुकांवरचा विश्वासच उडून जाईल. भाजपच्या दबावाखाली येऊन आयोगाने राहुल यांचा आवाज दाबण्याचा प्रयत्न केला तर ती भारतातील लोकशाहीच्या शेवटाची सुरुवात असेल. राहुल यांनी आकडेवारी व नावनिशीवार जाहीरपणे पुरावे सादर केले आहेत. त्यांची दखल घेऊन आयोगाने स्वतःहून या प्रकरणांची चौकशी करायला हवी. आयोग ते करणार नसेल तर सर्वोच्च न्यायालयाने ते करायला हवे. राहुल यांना परवाच सर्वोच्च न्यायालयाने सच्चे भारतीय असाल तर सरकारवर टीका करू नका असा अनाटायी व चुकीचा सल्ला दिला होता. त्याचे परिमार्जन म्हणून आता न्यायालयाने आयोगाला या प्रकरणाची चौकशी करण्यास भाग पाडायला हवे. राहुल गेले अनेक दिवस आपल्यापाशी एटम बाँब असल्याचे म्हणत होते. तो काल अखेर त्यांनी फोडला. यापूर्वी एकाएकी मतदारांची संख्या कशी वाढली किंवा एटीएममध्ये काहीतरी घोळ आहे असे काँग्रेस व विरोधकांचे आक्षेप होते. पण आता राहुल यांनी मध्य बंगलोर लोकसभा मतदारसंघात येणाऱ्या महादेवपुरा या विधानसभेचा मतदारसंघामध्ये तब्बल एक लाख बोगस मतदार असल्याचे दाखवून दिले. याच ठिकाणच्या मताधिक्क्यामुळे ही लोकसभेची जागा भाजपने जिंकली असे दिसते. या बोगस मतदारांमध्ये, पत्ते खोटे वा बनावट आहेत असे चाळीस हजार, दोन किंवा अधिक ठिकाणी मतदान असलेले बारा हजार, फोटो नसलेले चार हजार मतदार आहेत. याखेरीज तब्बल ३३ हजार ६९२ मतदार फॉर्म सहा भरून पहिल्यांदाच मतदार झाले. त्यांची वये खरे तर अठरा ते वीसच्या दरम्यान असायला हवीत. पण प्रत्यक्षात यातील सर्वांची वये ७० ते ९० च्या दरम्यानची आहेत. भाजपचा उमेदवार या मतदारसंघात ३२ हजार मतांनी जिंकला तो याच बोगस मतांच्या आधारे असे राहुल यांनी दाखवून दिले.

आयोगाकडून अडवणूक

पण हा भ्रष्टाचार उघडकीस आणणे सोपे काम नव्हते. कारण, निवडणूक आयोग पदोपदी अडवणूक करीत होता. मतदारांचा हा तपशील डिजिटल स्वरूपात द्यावा असे काँग्रेसचे म्हणणे होते. तसे झाले असते तर एका पेन ड्राईव्हवर हा सर्व डेटा मावला असता. तो एखाद्या संगणकात टाकाला असता की त्यातील दोन-दोनदा येणारी नावे, चुकीचे पत्ते, वडिलांचे नाव अस्पष्ट असणे असे तपशील काही तासांमध्ये शोधून काढता आले असते. उदाहरणार्थ गुरुकिरतसिंग डांग नावाच्या एका मतदारांचे नाव त्याच मतदारसंघात चार बूथवर आढळून आले. किंवा शकुन राणी नावाच्या ७० वर्षांच्या एका महिलेने नवीन मतदार म्हणून दोनदा अर्ज केलेला व तो मान्य झालेला दिसला. हे सर्व तपशील संगणकात असते तर काही मिनिटांमध्ये उघड झाले असते. पण निवडणूक आयोगाने काँग्रेसला कागदावर छापलेल्या मतदारायाद्या दिल्या. दुसरे म्हणजे त्यातील फोटो व माहिती अशा रीतीने छापलेली होती की ती स्कॅन करता येणे अशक्य होते. त्यामुळे ही माहिती आधी संगणकात टाईप करून नंतर तिचे विश्लेषण करण्यास चाळीस माणसांच्या टीमला सहा महिने लागले. निवडणूक आयोगाने जाणीवपूर्वक हे सर्व केले असेच म्हणायला हवे. आजच्या डिजिटल इंडियाच्या युगात लहान गावातले लोकदेखील संगणकाचा वापर करतात. अशा वेळी निवडणूक आयोगाने मतदारायाद्या डिजिटल स्वरूपात न पुरवणे हे संशयास्पद आहे. मतदारायाद्यांमध्ये केलेला भ्रष्टाचार सहजपणे शोधून काढता येऊ नये यासाठीच हे केले गेले असावे अशा शंकेला त्यामुळे जागा निर्माण होते. निवडणूक आयोगाने राहुल यांचे हे आरोप निराधार आहेत असे एका वाक्याचे उत्तर दिले आहे. शिवाय, राहुल यांनी ही माहिती खरी आहे असे लेखी प्रतिज्ञापत्र भरून द्यावे, तरच त्यांच्या तक्रारीची दखल घेता येऊ शकेल असे म्हटले आहे. थोडक्यात आयोग निव्वळ तकलादू नियमांचा आधार घेऊन त्याच्या आड लपू पाहत आहे.

चोराच्या मनात चांदणे

यांनी केलेले आरोप हे पाच-पन्नास नावांपुरते वा एखाद्या बूथपुरते मर्यादित नाहीत. एक लाख बोगस मतदानाचा आरोप ते करीत आहेत. त्यासाठी निवडणूक आयोगाने दिलेल्या माहितीचाच हवाला त्यांनी दिला आहे. भारतीय लोकशाहीतील निवडणुकांचे पावित्र्य, सच्चेपण व प्रामाणिकपणा हाच वादाच्या वा शंकेच्या भवऱ्यात उभा राहिला आहे. शिवाय, हा सर्व भ्रष्टाचार कोणाचे तरी दुर्लक्ष वा नजरचुकीने झालेला नाही. भाजपने निवडणूक आयोगाच्या मदतीने हा भ्रष्टाचार केला आहे असे राहुल यांचे म्हणणे आहे. अशा वेळी आयोगाने स्वतःहून पुढे होऊन त्यांची चौकशी करणे वा राहुल चुकीचे असतील तर तसे दाखवून देणे ही आयोगाची जबाबदारी आहे. त्याऐवजी निवडणूक आयुक्त त्यांना अमुक फॉर्म भरा असे द्वि्टरवरच्या संदेशातून सांगत आहेत. राहुल यांची टर उडवण्याचा वा त्यांना पप्पू उरवण्याचा हा प्रकार आहे. राहुल यांनी अशी कुचेष्टा केल्याने आज कदाचित भाजपवाले खुष होतील. निवडणूक आयोगाच्या अधिकाऱ्यांना पुढच्या आयुष्यात त्याचा फायदा होईल. पण यामुळे सामान्य जनतेचा निवडणूक यंत्रणेवरचा विश्वास मात्र कायमचा उडेल. कारण, हजारो खोटी नावे, पत्ते इत्यादी मतदारायादीत सहज घुसवता येत असतील तर आपल्या मतदानाला किमत काय राहिली असेच प्रत्येकाला वाटल्याखेरीज राहणार नाही. महाराष्ट्रातल्या मतदारांनी तर याचा दारुण अनुभव गेल्या वर्षी घेतला आहे. लोककंभेला महाविकास आघाडीला ४८ पैकी ३० जागा मिळालेल्या असताना सहाच महिन्यात झालेल्या विधानसभा निवडणुकांमध्ये या पक्षांचे पानिपत व्हावे हे कोणाच्याही कल्पनेच्या बाहेरचे होते. याच सहा महिन्यात नव्याने समाविष्ट झालेले लाखोंनी मतदार, संध्याकाळी सहानंतर झालेले शंकास्पद मतदान याबाबत यापूर्वी बोलून झाले आहे. पण तेव्हा कोणाहीकडे ठोस पुरावे नव्हते. आता महाराष्ट्रात काय घडले असावे याचा अंदाज कोणालाही बांधता येईल. राज्यातील पक्षांनीही याच धर्तीवर महाराष्ट्रातल्या एकेका मतदारसंघांचा अभ्यास केला तर त्यांनाही नक्कीच असे पुरावे मिळतील. भाजप जर प्रामाणिक असता तर या आरोपांची योग्य ती चौकशी व्हावी अशी भूमिका त्याने घेतली असती. पण देवेद्र फडणवीस व इतरांनी राहुल यांनी दिलेल्या तपशीलावर न बोलता त्यांचे मेंदूतली चीप चोरीला गेली आहे अशी प्रतिक्रिया दिली. ती अत्यंत घाणेरडी व खालच्या पातळीची होती. वास्तविक याची निःपक्ष चौकशी होऊन राहुल यांचे आरोप चुकीचे ठरले तर भाजपचाच फायदा होई. पण चोराच्या मनात चांदणे असा हा प्रकार असल्याने भाजप चौकशीची मागणी करीत नाही. भारतीय लोकशाही कधी नव्हे इतकी धोक्यात आहे.

विचार

इंदूरलाच स्वच्छ शहराचा पुरस्कार का?

खाद्यप्रेमींचे शहर, संस्कृती आणि वारसा जपणारे क्षेत्र आणि विनी मुंबई म्हणून ओळखले जाणारे शहर म्हणून इंदूरची ओळख आहे. अहिल्याबाई होळकर यांची ही कर्मभूमी. या शहराने देशात आठव्यांदा स्वच्छ शहराचा पहिल्या क्रमांकाचा पुरस्कार मिळवला. शहर स्वच्छ होते, तेव्हा ते पर्यावरणही राखले जाते आणि लोकांचे आरोग्यही उत्तम राहते. इंदूरने हे यश कसे मिळवले, यावर टाकलेला प्रकाशझोत.

केंद्रीय नगरविकास मंत्रालयाने स्वच्छ सर्वेक्षण २०२४ मध्ये अनेक वर्षांपासून अव्वल स्थानावर असलेल्या शहरांसाठी ‘सुपर स्वच्छता लीग’ सुरू केली. त्यामुळे प्रत्येक वेळी अव्वल स्थानी असलेल्या शहरांनी आपली कार्यपध्दती आणखी बदलावी आणि स्वच्छ सर्वेक्षणात इतर शहरांशी स्पर्धा करावी, अशी योजना आखण्यात आली. यामुळे अधिक सुधारणा होईल, असे अपेक्षित आहे. अशा या सुपर स्वच्छता लीगमध्येही आधीच देशातले सर्वात स्वच्छ शहर म्हणून चर्चेत राहिलेले इंदूर अव्वल स्थानी राहिले. इंदूरची ही कामगिरी केवळ एक प्रशासकीय प्रयत्न नाही, तर तेथील प्रत्येक नागरिकाच्या सामूहिक जबाबदारीची शर्यत आहे. म ाळवा प्रांतातील इंदूरचे वैशिष्ट्य असे की या शहराचे प्रशासक जे काही ठरवतात, ते साध्य केले जाते. इंदूरने तीन ‘आर’वर काम केले. रिक्ड्यूस्, रीयूज आणि रीसायकल; पण आता आणखी एका आर म्हणजेच ‘प्रोड्यूस’वरही लक्ष केंद्रित केले जात आहे. इंदूरमध्ये कचऱ्यापासून नवीन उपयुक्त गोष्टी बनवल्या जातात. सेंट्रिय कचऱ्यापासून खते बनवली जातात. प्लास्टिक आणि इतर निरुपयोगी वस्तूंचा पुनर्वापर करून नवी उत्पादने बनवली जातात. इंदूरमध्ये कचरा आता नावालाही राहिला नाही. कारण तो उत्पन्नाचा स्रोत बनला आहे. इंदूर महानगरपालिकेने ‘झिरो लँड फ्री सिटी’च्या दिशेने पावले उचलली आहेत. यादारे, प्रक्रिया केल्यानंतर उरलेल्या निरुपयोगी सुक्या कचऱ्यापैकी सुमारे पाच टक्के जमिनीखाली गाडून एक थर तयार केला जात आहे. यामुळे जमीन भरण्यास मदत होते. महानगरपालिका कचऱ्यापासून वीजनिर्मिती करण्याचाही प्रयत्न करत आहे.

या सर्व प्रयत्नांची गाथा विशेष बोलकी आहे. अलिकडेच इमारत बांधकाम क्षेत्रात प्रक्रिया केलेल्या गटाराच्या पाण्याचा वापर करून इंदूरमध्ये चांगली सुरुवात करण्यात आली आहे. त्याचे चांगले परिणाम मिळत आहेत आणि पैसेही मिळत आहेत. इंदूरमधील घरांच्या बाथरूम आणि स्वयंपाकघरातील

सांडपाण्याचा योग्य वापर हेदेखील एक मोठे यश आहे. इंदूरच्या स्वच्छतेच्या यशामागे कठोर परिश्रम आहेत. त्याची खरी सुरुवात १९९३ मध्ये होळकर राज्यात झाली. तेव्हा शहरात कचरा टाकणाऱ्या लोकांना दंड आकारण्यात येऊ लागला. १९७०-८० च्या दशकात इंदूर नवीन आकार घेत होते आणि वसाहती उभ्या रहात होत्या. तेव्हाही स्वच्छतेला खूप महत्त्व दिले जात होते. २०१४ नंतर देशात पहिल्यांदाच स्वच्छ शहर पुरस्कार सुरू झाला, तेव्हा इंदूरच्या वसाहती स्वच्छतेसाठी सुरू झालेल्या राष्ट्रीय मोहिमेचा एक भाग बनल्या. भारतात पहिल्यांदाच प्रत्येक घरामतून कचराकुंड्यांमध्ये कचरा गोळा करण्याची मोहीम इंदूरमधूनच सुरू झाली. ती एक मैलाचा दगड ठरली. नंतर, ओला आणि सुका कचरा वेगळा गोळा करण्यास सुरुवात झाली. ओल्या कचऱ्याच्या शुद्धीकरणासाठी जवळ प्लांट उभारण्यात आले. इंदूरमध्ये दिल्लीसह इतर अनेक महानगरांप्रमाणे देवगुराडिया गावाजवळ कचऱ्याचे ढीग होते. त्याची दुर्गंधी सुटायची. १५ लाख टन कचरा हटवण्याच्या सुरुवातीच्या उपक्रमांमुळे सर्वांचे लक्ष इंदूरकडे वेधले गेले आणि २०१७ मध्ये पहिल्यांदाच इंदूरने देशातील सर्वात स्वच्छ शहराचा किताब जिंकला; केवळ जिंकला नाही तर आजपर्यंत कायम ठेवला.

इंदूर महानगरपालिकेचे वार्षिक बजेट आठ हजार कोटी रुपयांपेक्षा जास्त आहे. यामध्ये दोन हजार कोटी रुपयांपेक्षा जास्त रक्कम स्वच्छतेसाठी खर्च केली जात असल्याचे सांगितले जाते. यामध्ये पगार आणि इतर विविध खर्चदेखील समाविष्ट आहेत. येथील लोकांकडून अगदी नाममात्र वापरकर्ती शुल्क वसूल केले जाते. झोपडपट्टीवासीयांकडून ६० रुपये, मध्यम वर्गीयांकडून ९० रुपये आणि श्रीमंतांकडून १५० रुपये मासिक शुल्क घेतले जाते. हे केवळ लोकसहभागच नाही, तर जबाबदारी निर्माण करते. शहर स्वच्छतेत अव्वल असल्याने लोकांची मानसिकता बदलली

आहे. स्वच्छतेचा संस्कार इंदूरच्या लोकांमध्ये इतका रुजला आहे, की ते स्वतः कचरा इकडे तिकडे टाकत नाहीत आणि इतरांनाही टाकू देत नाहीत. रस्त्यांवर इकडे तिकडे थुकण्याची लोकांची सवयी बदलली आहे. लोकांच्या जीवनमानात सुधारणा होण्यासोबतच इतर फायदेदेखील दिसून येत आहेत. रिअल इस्टेटचे दर वाढत असताना गुंतवणुकदारदेखील इंदूरकडे आकर्षित होत आहेत. इंदूर हे इतर शहरांसाठी एक उदाहरण बनले आहे. देशातील सुपरक्लीन शहरांमध्ये इंदूर प्रथम आले आहे, तर सुरुत दुसऱ्या स्थानावर आहे. नवी मुंबई शहर तिसऱ्या स्थानावर आहे.

देशातील सर्वात स्वच्छ शहर म्हणून इंदूरची निवड होण्याची ही सलग चौथ्या वाराणसी लोकसभा मतदारसंघात स्वच्छतेचे स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी इंदूर महानगरपालिका भागीदार बनेल. इंदूर आणि वाराणसी महानगरपालिका घनकचरा व्यवस्थापनासाठी एकत्र काम करतील. मॉडिरे, गंगा घाट इत्यादी स्वच्छतेमध्ये इंदूरचे स्वच्छता मॉडेल राबवण्यात येणार आहे. महानगरपालिकेने शहराच्या सुशोभीकरणाकडेही विशेष लक्ष दिले आहे. महानगरपालिकेने शहराच्या सौर्वात्याला बाधा पोहोचणाऱ्या सर्व ठिकाणी रंगकाम, सर्जनशील गोष्टी बनवणे, भिंती आणि घरांवर घोषवाक्य लिहिणे अशी कामे केली. शहरातील चौक, बसस्थानक, विमानतळ

अंमली पदार्थ विरोधी

जनजागृतीची गरज

पोलीस आणि जिल्हा सामान्य रुग्णालयातील जिल्हा मानसिक आरोग्य कार्यक्रमाच्या माध्यम ातून वेगवेगळे उपक्रम घेण्यात येणार आहेत. यामध्ये मनोरुग्ण तज्ञ डॉ. अर्चना सिंग यांची मदत घेतली जाणार आहे. अंमली पदार्थांपासून तरणाईला दूर ठेवण्यासाठी पोलिसांकडून कारवाईचे पाऊल उचलले जाणार आहे. अंम ली पदार्थांची अनाधिकृतपणे तस्करी, साठा, विक्री करणाऱ्यांवर कारवाई करण्यात येणार आहे. त्यासाठी १९३३ हा मानस हेल्पलाईन क्रमांक कार्यान्वीत केला आहे.

केंद्र व राज्य शासनाने भारत देश नशा मुक्त करण्याचे धोरण अवलंबले आहे. अंमली पदार्थ तस्करी, व्यापार, उत्पादनावर आळा बसावा, यासाठी कोकण परिक्षेत्र विशेष पोलीस महानिरीक्षक यांनी जिल्हा स्तरावर अंमली पदार्थ विरोधी मोहिम राबविण्याबाबत आदेश दिले आहेत. त्यानुसार

प्रमोद जाधव

जिल्ह्यात वेगवेगळे उपक्रम राबवून नशामुक्त जिल्हा वगण्याचा प्रयत्न राहणार आहे. रायगड पोलीसांसह जिल्हा रुग्णालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने जनजागृती केली जाणार आहे. शाळा, महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसोबत संवाद साधला जाणार आहे. अंमली पदार्थांची विक्री, वाहतूक करणाऱ्यांविरोधात कारवाई केली जाणार आहे. त्यासाठी हेल्पलाईन क्रम ांक देण्यात आला आहे.

रक्षाबंधन सणाच्या निमित्ताने बहिणीने पावले उचलली आहेत. नशामुक्त रायगडसाठी कारवाई आणि जनजागृतीची मोहिम पोलिस अधीक्षक आंचल दलाल यांच्या म ार्गदर्शनाखाली सुरू केली जाणार आहे. रायगड

ईश्वरीच दिव्य कर्तव्याशी निगडीत आहे. या दिवशी पवित्रतेच्या रक्षणासाठी ब्राह्मण यजमानाला तर बहिण भावाला राखी बांधते. त्यामुळे प्रचलित सर्व सणात आध्यात्मिक दृष्ट्या अतिशय महत्त्वपूर्ण आणि जीवन परिवर्तन करणारा असा हा रक्षाबंधनाचा सण आहे.

रक्षाबंधनाच्या वेळी सर्वप्रथम बहिण भावाच्या कपाळावर तिलक लावले. त्यानंतर त्याच्या हातावर राखी बांधते. तिलक हे आत्मिक स्मृतीचे प्रतिक आहे. तसेच राखी हे संयम आणि मर्यादांचे प्रतिक आहे. त्यामुळे रक्षाबंधनाचे वास्तविक रहस्य आहे. आत्मस्वरूपामध्ये स्थित राहून संपूर्ण सर्वोपर्यर्थच निर्मळ स्नेहाचा प्रवास पवित्रतेची पालना करणे. त्याचबरोबर अन्य आत्म्यांना देखील त्यासाठी

सहयोग देणे, पवित्रतेकडेच वर्तमान व

भविष्यजीवन तसेच जन्म श्रेष्ठ आणि सुखी बनवता येतात. पवित्रतेचे कल्याणकारी बंधन असे आहे की ज्यामुळे अन्य सर्व बंधने नाहीशी होतात. म्हणूनच म्हटले जाते, ‘रक्षाबंधन पवित्र बंधन, बांधून सारे व्हा निर्बंधन!’

रक्षाबंधनाला पुण्यप्रदायक व विषतोडक पर्व असेही म्हटले जाते. कारण कामवासना हेच भयंकर विष आहे. त्याला पवित्रता व ब्रह्मचर्य ब्रताद्वारेच जिकता येते. त्यामुळेच रक्षाबंधन हे इंद्रियजीत बनवणारे, देवत्व बहाल करणारे, पुण्यप्रदायक पर्व आहे. अर्थात स्वतःला आत्मा समजून, देह व देहाच्या आकर्षणापासून अलिप्त, पवित्र दीवन व्यतीत करून मनातील आसुरी

वृत्तींवर विजय प्राप्त करण्याचे प्रतीक आहे.

रक्षाबंधन आपल्याला आत्मिक दृष्टी-वृत्ती पक्की करण्याची प्रेरणा येते. अर्थात सर्वांना स्थूल दृष्टीने स्त्री-पुरुष न बघता, आत्मा भाऊ-भाऊ समजण्याची प्रेरणा देते. अशा प्रकारची सात्विक दृष्टी-वृत्ती बनवण्यासाठी पवित्रतेची परमात्मा जो परमपवित्र आहे, त्याच्या समीप पोचण्यासाठी पवित्रता हाच एकमात्र सोपान आहे. पवित्रतेच्या धारणेनेच आपण भविष्य देवपदांचे अधिकारी बनतो. सारांशाने, पवित्रता हीच सुख-शांतीची जननी आहे हाच रक्षाबंधनाचा वास्तविक संदेश आहे.

रक्षाबंधनानिमित्ताने

अपेक्षा केवळ तिच्या रक्षणापुरती नसते तर आपल्या भावाच्या मनात प्रत्येक स्त्रीकडे पाहण्याचा अभिभाव पवित्र रहावा अशी असते. बहिणीच्या शुभ संकल्पांचा राखी द्वारे स्विकर करून भावाने तसेच पवित्र दृष्टी ठेवण्याची ओवाळणी घालावी. खरेतर पवित्रतेचे हे व्रत खऱ्या अर्थाने श्री सत्य नारायणाचे श्रेष्ठ व्रत आहे. शेवटी रक्षाबंधनाचे एक गीत लिहावेसे वाटते,

‘रक्षाबंधनाचा दिवस आला
आनंदोत्सव घेऊन आला
दिव्य प्रकाशाच्या ज्योतीचा
अमर आहे बंधन सुख-शांतीचे
प्रेम-पवित्रता मला आवडले
आनंदोत्सवासाठी असे झाले.

– ब्रह्माकुमारी भारती दीदी

हौकसंसद्

नारळी पौर्णिमा आणि रक्षाबंधन, सुखाचे आणि आनंदाचे सण!

दरवर्षी नारळी पौर्णिमा आणि रक्षाबंधन हे सण एकाच दिवशी असतात. मात्र यंदा पौर्णिमेची तिथी दोन दिवसात विभागून आल्याने हे सण वेगवेळ्या दिवशी आले आहेत. ८ ऑगस्टला नारळी पौर्णिमेचा सण तर ९ ऑगस्टला रक्षाबंधनाचा सण साजरा केला जाणार आहे. नारळी पौर्णिमा हा मुंबईसह महाराष्ट्राच्या किनारपट्टीवरील कोळी बांधवाचा महत्त्वाचा सण आहे. कोळी बांधव मोठ्या जल्लोषात नारळी पौर्णिमा हा सण साजरा करतात. समुद्राचे यथासांग पूजाविधी पार पडल्यानंतर कृतज्ञता म्हणून सागराला नारळ अर्पण करतात. तसेच उपजीविकेचे साधन असलेल्या बोटींची पूजा केली जाते. नंतर आपल्या बोटी सजवून कोळी बांधव पुन्हा एकदा मासेमारी व्यवसायाची सुरुवात करतात. या दिवशी घोघोरी नारळी भात, नारळाच्या वड्या, नारळाच्या करंज्या, लाडू अशा गोडघोड पदार्थांची रेलचेल असते. यावेळी कोळीवाड्यात सर्वत्र आनंदाला उधुण आलेले असते. दुसरीकडे रक्षाबंधन हा सण म्हणजे बहीण भावांच्या पवित्र नात्याप्रती कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा दिवस! या दिवसाला राखी पौर्णिमा असेही म्हटले जाते. बहीण भावांच्या प्रेमळ नात्याने आणि भावनांच्या ओलाव्याने ओथंबलेल्या, विश्वासाच्या अटूट धाग्यात गुंफलेल्या रक्षाबंधनाच्या सणामुळे सर्वांचाच आनंद शतगुणित होतो. यंदाच्या नारळी पौर्णिमेची आणि रक्षाबंधनाची तिथीसारखीच असल्याने तब्बल ९५ वर्षांनंतर शुभ मुहूर्ताचा एक दुर्मिळ योग जुळून आला आहे. त्यामुळे यंदाचे रक्षाबंधन खास असेच आहे.

– प्रदीप अनुसया शंकर मोरे, अंधेरी

अलौकिक सण रक्षाबंधन

नि|व|ड|क

बॅडमॅल्ल म्हणजे बेजबाबदार क्रिकेट

नवी दिल्ली : बॅडमॅल्ल क्रिकेटने कंटाळवाण्या क्रिकेटला वेगवान आणि थराक केले असले तरी काही दिग्गजांना ही शैली खटकत आहे. यात ऑस्ट्रेलियन माजी कर्णधार ग्रेग चॅपल यांचीही एण्ट्री झाली आहे. त्यांनी इंग्लंडच्या बॅडमॅल्ल या आक्रमक फलंदाजीच्या शैलीवर कठोर टीका करताना सकारात्मक क्रिकेट म्हणजे बेधडक किंवा बेजबाबदार क्रिकेट नव्हे असे आसुड ओढलेत. अण्डरसन तेडुलकर मालिकेतील निर्णायक पाचव्या कसोटीत भारताने ६ धावांनी विजय मिळवून मालिका २-२ ने बरोबरीत आणली. शेवटच्या दिवशी इंग्लंडला केवळ ३५ धावांची गरज होती, तर भारताला ४ विकेट्स हव्या होत्या. मोहम्मद सिराजच्या तडाखेबंद गोलंदाजीमुळे हिंदुस्थानला संसमरणीय विजय मिळवता आला. चॅपल यांनी लिहिलेल्या कॉलममध्ये भारतीय युवा संघाचे कौतुक केले असले तरी इंग्लंडच्या खेळाडूंची, विशेषतः हॅरी ब्रूकर चंगलेच ताणरे ओढले. ब्रूक हा प्रतिभावान क्रिकेटपटू आहे, त्याचं टायमिंग अप्रतिम आहे आणि विविध प्रकारचे फटके मारण्याची क्षमता आहे. मात्र कसोटी क्रिकेट हे फक्त फटकेबाजीचं नाव नाही. तिथे निर्णय घेण्याची क्षमता अत्यंत महत्वाची असते. योग्य वेळी संयम आणि योग्य वेळी आक्रमकता यातील समतोल राखण आवश्यक आहे.

फुटबॉलचे नवे गुरू खालिद जमील

नवी दिल्ली : अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाने (एआयएफएफ) भारताचे माजी आंतरराष्ट्रीय खेळाडू आणि सध्या इंडियन सुपर लीग संघ जमशेदपूर फुटबॉल क्लबचे व्यवस्थापक असलेले खालिद जमील यांची भारताच्या फुटबॉल संघाच्या प्रशिक्षक म्हणून निवड करण्यात आली आहे. एआयएफएफने याबाबत घोषणा केली आहे. खालिदने २०१७ मध्ये आयझॉल फुटबॉल क्लबला आय-लीग विजेतेपद मिळवून दिले होते. १३ वर्षात प्रथमच भारताच्या फुटबॉल संघाचा प्रशिक्षक म्हणून एका भारतीय व्यक्तीची निवड करण्यात आली आहे. जमील यांची एआयएफएफ कार्यकारी समितीने तीन सदस्यांच्या यादीतून निवड केली आहे. इतर दोन दावेदारांमध्ये भारताचे माजी मुख्य प्रशिक्षक स्टीफन कॉन्स्टेंटाईन आणि स्टीफन टाका चिच यांचा समावेश होते. स्टीफन यांनी यापूर्वी स्लोवाकिया राष्ट्रीय संघाचे प्रशिक्षकपद भूषवले होते. महान स्ट्रायकर आयएम विजयन यांच्या अध्यक्षतेखालील एआयएफएफच्या तांत्रिक समितीने तीन उमेदवारांची यादी तयार केली होती. त्यातून जमील यांचे नावावर शिकामोर्तब करण्यात आले. राष्ट्रीय पुरुष संघाचे मुख्य प्रशिक्षक म्हणून काम करणारे शेवटचे भारतीय साविगे मोडेरा होते. त्यांनी २०११ ते २०१२ पर्यंत हे पद भूषव-ले होते. जमील यांच्या नियुक्तीनंतर मध्य आशियाई फुटबॉल असोसिएशन नेशनल कप ही स्पर्धा पार पडणार आहे. त्यामुळे त्यांच्या नियुक्तीनंतर भारताचा संघ कशी कामगिरी करतो याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे. ही स्पर्धा २९ ऑगस्टपासून ताजिकिस्तान आणि उझबेकिस्तानमध्ये खेळली जाणार आहे.

टेनिस बॉल क्रिकेट स्पर्धेच्या

नोंदणीस प्रारंभ

पुणे : राज्यभरातील टेनिस बॉल क्रिकेटपटूंना आपले कौशल्य दाखवण्याची आणि तब्बल एक कोटीहून अधिक रुपयांची बक्षीसे जिंकण्याची सुवर्णसंधी आता उपलब्ध होणार आहे. सकाळ माध्यम समूहातर्फे जगातील सर्वात मोठ्या टेनिस बॉल बॉक्स क्रिकेट स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले आहे. ऑक्टोबर-नोव्हेंबरमध्ये ही स्पर्धा होणार असून, स्पर्धेच्या नोंदणीला प्रारंभ झाला आहे. व्यावसायिक क्रिकेटप्रमाणेच टेनिस बॉल बॉक्स क्रिकेट हे देशात लोकप्रिय असून, शहरांमध्ये विविध ठिकाणी नियमितपणे बॉक्स क्रिकेट खेळले जाते. येथे गुणवान खेळाडूंची जणू खाणच आहे. अशाच खेळाडूंचा शोध घेण्यासाठी आणि त्यांना योग्य व्यासपीठ मिळवून देण्यासाठी या भव्य स्पर्धेचे आयोजन केले आहे. मुंबई, पुणे, कोल्हापूर, सातारा, ठाणे, नाशिक, नागपूर, छत्रपती संभाजीनगर, गोवा या शहरांमध्ये ही स्पर्धा होणार असून, १२ वर्षे वयापुढील खेळाडू या स्पर्धेत सहभागी होऊ शकतात. फ्रँचायझी पद्धतीने होणारी ही स्पर्धा असून, फ्रँचायझी व खेळाडूंसह किंवा केवळ फ्रँचायझी खरेदी करून अथवा केवळ खेळाडू म्हणूनही या स्पर्धेत सहभागी होता येणार आहे. स्पर्धेत विजेतेपद मिळवणाऱ्या संघाला तब्बल एक कोटी रुपयांचे पारितोषिक दिले जाणार आहे.

कुस्ती महासंघाची ११ खेळाडूवर कारवाई

नवी दिल्ली : राष्ट्रीय कुस्ती महासंघाने बनावट जन्म प्रमाणपत्र सादर केल्याच्या आरोपाखाली ११ कुस्तीपटूंना निलंबित केले आहे. दिल्ली महानगरपालिकेने ११० दस्तऐवजांची तपासणी केली असून त्यातील ११ प्रमाणपत्रे बनावट असल्याचे स्पष्ट झाले. या प्रकरणात वयाशी संबंधित फसवणूक आणि मूळ राज्य लपवून स्पर्धेत प्रवेश मिळवण्याचा प्रकार उघड झाला आहे. त्यामुळे डब्ल्यूएफआयने ही मोठी कारवाई केली आहे. भारतीय कुस्ती क्षेत्र सध्या दोन मोठ्या समस्यांशी झुंजत आहे. यात काही जास्त वयाचे खेळाडू अल्पवयीन गटांमध्ये खेळत आहेत, तर काही खेळाडू बनावट जन्म प्रमाणपत्र सादर करून इतर राज्यांचे प्रतिनिधित्व करत आहेत. डब्ल्यूएफआयने संशयित कुस्तीपटूंच्या जन्म प्रमाणपत्रांची यादी दिल्ली महापालिकेला दिली होती. तपासणीनंतर एमसीडीने स्पष्ट केले की ९५ विलंबित नोंदणी प्रमाणपत्रे उपविभागीय दंडाधिकाऱ्यांच्या आदेशानेच जारी करण्यात आली होती.

क्लासिफाईड

जाहिरात छोटी, उपयुक्तता मोठी

● घर भाड्याने/विकणे आहे. भाडे १८,000/- डिर्पोजिट ५0,000/- चेंडरे संपर्क - ९१७५८00४३0

● 'जन्नावार हॉस्पिटल' बायपास रोड चेंडरे-अलिबाग मध्ये नर्सची जागा (vacancy) आहे. Contact No 778034509

● आमच्या येथे J.S.W. (जिंदाल) कंपनीचे जुने नवीन कलर कोटेड पन्थाचे पत्रे मिळतील. संपर्क : बाबू सेय्यद, कोळीवाडा कस्टम ऑफिसच्या बाजूला. मो. ७७४४९२५९६६

● विकणे आहे - भिवपुरी रोड स्टेशन वन रूप किचन फ्लॅट कमी किमतीत विकायचा आहे. पोहदार कॉम्प्लेक्स, फोन 0७0४५२१९८६९

जाहिरातीसाठी संपर्क : (0२१४१) २२२२९0/ २२२७६१

महाडच्या रोनकची रोप जंपमध्ये भरारी

►►आंतरराष्ट्रीय पातळीवर भारताचे प्रतिनिधित्व ►► उतुंग यशाबद्दल कौतुकाचा वर्षाव

। मुंबई । प्रतिनिधी ।

जपानमध्ये नुकत्याच संपन्न झालेल्या जागतिक रोप जंप (दोरी उड्डा) चॅम्पियनशिप २०२५ स्पर्थे त महाड तालुक्यातील कुंबळे गावचा १६ वर्षीय तरुण रोनक दिपक साळवे याने चमकदार कामगिरी करून दाखविली आहे. आयजेआरयूने आयोजित केलेल्या या स्पर्धेत जगभरातून ३६ देशातील २६०० स्पर्धक सहभागी झाले होते. या स्पर्धेत रोनक दिपक साळवे याने रौप्यपदक प्राप्त करून देशाची मान उंचावली आहे.

रोनक डॉबिवली येथील रहिवासी असून मूळचा महाड तालुक्यातील कुंबळे या गावचा आहे. शालेय शिक्षण घेत असतानाच इयत्ता नववीपासूनच त्याच्या मनात जंपरोप खेळाची आवड निर्माण झाली. त्यानंतर त्याने सराव करत बुलढाणा येथे

राज्यपातळीवरील स्पर्धेत सहभाग घेतला.

रोनक सध्या प्रगती कॉलेज ऑफ कॉमर्स डॉबिवली येथे १२ वीमध्ये शिक्षणघेतआहे.यादरम्यानजपानच्या कावासाकी जंपरोप स्पर्धेसाठी सहभागी होणार असल्याची माहिती मिळताच, प्रगती कॉलेजचे चेअरमन जगन्नाथ पाटील आणि व्यवस्थापक, शिक्षक, कर्मचारी यांनी पुढाकार घेत सडळ हस्ते आर्थिक हातभार

रोनकने डबल अंश्र म्हणजे एकाच उडीमध्ये रस्सी दोनदा पायाखाली फिरवणे दुहेरी उडी या खेळात ३० सेकंदात ९७ जंप मारण्याचा विक्रमही स्वतःच्या नावे केला. या खेळातील त्याची प्रगती

लावला.

या खेळात विविध स्पर्धेमध्ये त्याने यश संपादन केले आहे. जागतिक जंपरोप चॅम्पियनशिप २०२५ स्पर्थेत रौप्य पदक मिळविले असून, राष्ट्रीय पातळीवर सात सुवर्ण व दोन रौप्यपदक, राज्यपातळीवर चार सुवर्ण, दोन रौप्य आणि दोन कांस्यपदक तसेच मुंबई विभागीय स्तरावर एक सुवर्ण पदक संपादन केले आहे. आत्तापर्यंत रोनक ने एकूण वीस पदके मिळविली असून, सराव स्पर्धेत ३० सेकंदात १०० रोप जंप मारण्याची अद्भुत किम्याची त्याने साधली. रोनकने डबल अंश्र म्हणजे एकाच उडीमध्ये रस्सी दोनदा पायाखाली फिरवणे दुहेरी उडी या खेळात ३० सेकंदात ९७ जंप मारण्याचा विक्रमही स्वतःच्या नावे केला. या खेळातील त्याची प्रगती

“ कोणताही सरकारी निधी, खासगी प्रायोजक न घेता, स्वतःच्या खर्चाने या टीमने ही कौतुकास्पद कामगिरी केली आहे. त्यामुळे पुढे अशीच कामगिरी करण्यासाठी त्यांना आर्थिक मदतीची गरज आहे. लोकप्रतिनिधी, सरकारी निधी व खासगी प्रायोजकांकडून काही निधी मिळाल्यास या खेळासाठी अनेक नामवंत खेळाडू देशासाठी तयार होतील. -अमन वर्मा, प्रशिक्षक

“ मला असं वाटतं की विद्यार्थ्यांनी क्रीडा क्षेत्रात आपले करीअर केले पाहिजे आणि जागतिक पातळीवर भारताचे प्रतिनिधित्व करून भारताचे नाव मोठे केले पाहिजे. - रोनक साळवे, रौप्यपदक विजेता

प्रशिक्षण देत आहेत. तसेच यासाठी अथक परिश्रम त्यांनी घेतले आहेत. वर्मा यांचे सतत मार्गदर्शनमिळत असते.तेनियमितपणे सकाळी चार तास व संध्याकाळी चार तास सराव करून २०२४ मध्ये जपान येथे झालेल्या एशियन चॅम्पियन रोप जंप स्पर्धेमध्ये चौथा क्रमांक मिळविला आणि तेव्हाच ठरवलं की, पुढील आंतरराष्ट्रीय चॅम्पियन स्पर्धेत पदक मिळवायचेच आणि जपान कावासाकी येथे झालेली रोप जंप चॅम्पियन २०२५ या स्पर्धेत रौप्य पदक मिळविले.

तनिष्काचा बुद्धिबळाच्या पटावर चेकमेट

। बॉटिडा । प्रतिनिधी ।

वय हे केवळ एक आकडा आहे, ही म्हण बॉटिडा येथील अवघ्या आठ वर्षे, चार महिन्यांच्या तनिष्का गगने अक्षरशः खरी करून दाखवली आहे. आपल्या विलक्षण बुद्धिमत्तेच्या आणि अचूक चालींच्या जोरावर तिने आंतरराष्ट्रीय बुद्धिबळ महासंघाचे (फिडे) मानांकन मिळवले असून, ही कामगिरी करणारी ती पंजाबमधील महिला गटातील सर्वात युवा खेळाडू ठरली आहे. गेल्या महिन्यात गुलाम येथे झालेल्या ९ वर्षाखालील राष्ट्रीय बुद्धिबळ स्पर्धेतील तिच्या चमकदार कामगिरीमुळे तिला हे यश मिळाले. फिडेने ऑगस्ट महिन्यात अधिकृतपणे मानांकन जाहीर करताच तनिष्काच्या नावावर या ऐतिहासिक विक्रमाची नोंद झाली. भावासोबत प्रशिक्षणाला जाताना लागली खेळाची गोडीअवघ्या चौथ्या वर्षी केली सुरुवात कुटुंबाचा पाठिंबा आणि कापूरचे मेहनत ठरली यशाची गुरुकिल्ली. यापूर्वी हा विक्रम नऊ वर्षांहून अधिक वय असलेल्या तन्वीर कौर खिंद्राच्या नावावर होता.

मात्र, तनिष्काने वयाच्या आठव्या वर्षीच हा टप्पा गाठून सुवर्ण चकित केले आहे. तनिष्काचा बुद्धिबळाचा प्रवास तिच्या वयाच्या चौथ्या वर्षी सुरू झाला. तिची ही आवड प्रशिक्षक शर्मा यांच्या लक्षात आली आणि त्यांनी तिला खेळाचे प्राथमिक धडे दिले. सध्या तनिष्का प्रशिक्षक सौरभ अरोरा आणि दीपक बत्रा यांच्या मार्गदर्शनाखाली आपल्या खेळाला अधिक धार देत आहे. तिचे वडील भूषण गर्ग आणि आई मीनू गर्ग तिच्या प्रत्येक गरजेकडे बारकाईने लक्ष देतात. तिच्या या प्रवासात बॉटिडा येथील

सिल्व्हर ओक्स स्कूलचेही मोठे सहकारी लाभले आहे. फिडे रेटिंग मिळविण्यासाठी, खेळाडूंना फिडे-रेटड स्पर्धांमध्ये भाग घेणे आणि रेटेड प्रतिस्पर्धीविरुद्ध विशिष्ट पातळीची कामगिरी साध्य करणे आवश्यक आहे. विशेषतः, एका अन्ररेटेड खेळाडूने अशा खेळाडूंविरुद्ध किमान पाच गेम खेळले पाहिजेत ज्यांच्याकडे आधीच फिडे रेटिंग आहे आणि त्या प्रतिस्पर्धीविरुद्ध किमान अर्धा गुण मिळवला पाहिजे. सुरुवातीच्या रेटिंग गणनेत प्रतिस्पर्ध्यांचे सरासरी रेटिंग देखील भूमिका बजावते.

बुमरा-सिराजची ‘अग्निपरीक्षा’

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

जो फिट असेल तोच संघात बसेल, हे धोरण बीसीसीआय आगामी स्पर्धांसाठी आजमवणार असून, जसप्रीत बुमरा आणि मोहम्मद सिराजच्या फिटनेसवर बीसीसीआयने विशेष लक्ष केंद्रित केले आहे. त्यामुळे आशिया कपपूर्वी या दोन्ही गोलंदाजांना फिटनेसची अग्निपरीक्षा द्यावी लागणार आहे. त्यानंतर त्यांच्या सहभागाबाबत बीसीसीआय घोषणा करील. तसेच संघातील अन्य खेळाडूंनाही याच परीक्षेला सामोरे जावे लागणार आहे.

नुकत्याच झालेल्या पाच कसोटी सामन्यांच्या मालिकेत बुमरा केवळ तीन कसोटी खेळला होता, तर सिराजने पाचही कसोटीत स्वतःचा वेगवान मारा इंग्लिश फलंदाजांना दाखवला होता.

बीसीसीआयच्या सूत्रांकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, ९ सप्टेंबरपासून सुरू होत असलेल्या आशिया कपपूर्वी निवड समितीची बैठक होणार आहे. त्याआधी या दोघांच्या फिटनेसचे परीक्षण केले जाणार आहे.

या एक महिन्याच्या विश्रांती कालावधीत दोघांची पूर्णपणे फिटनेसपाहिन्यानंतर त्यांच्याबद्दल निर्णय घेतला जाईल. हे दोघेही संघासाठी महत्त्वाचे असून दोघांनाही फिट करण्याचा बीसीसीआयचा मानस आहे.

आशिया कपमध्ये भरताचा सलामीचा सामना १० सप्टेंबरला यूएईविरुद्ध असेल. २८ सप्टेंबरला या स्पर्धेचा फैसला लागणार असून त्यानंतर पाकिस्तानविरुद्ध क्रिकेटयुद्ध होणार आहे. ही स्पर्धा टी-२० फॉर्मेटमध्ये खेळविली जाणार आहे. त्यानंतर ऑक्टोबरमध्ये वेस्ट इंडीजविरुद्धच्या दोन कसोटी सामन्यांच्या मालिकेला सुरुवात होईल. त्यामुळे खेळाडूंच्या फिटनेसबाबत कोणताही धोका न पत्करता वर्पलॉड मनेजमेंटची बीसीसीआय अंमलबजावणी करणार आहे.

दुलीप ट्रॉफी २०२५ वेळापत्रक जाहीर

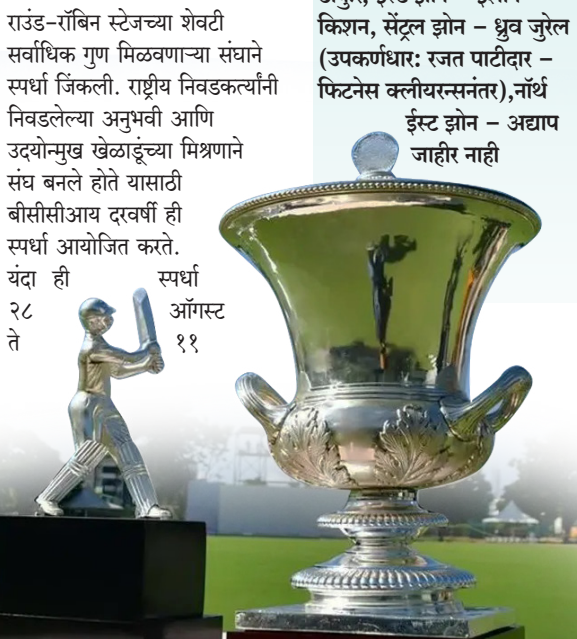
। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

भारतीय घरगुती (डोमेस्टिक) क्रिकेटमधील प्रतिष्ठित स्पर्धा दुलीप ट्रॉफी २०२५ साठी संधांची घोषणा झाली आहे. दुलीप ट्रॉफी ही भारतातील एक घरगुती प्रथम श्रेणी क्रिकेट स्पर्धा आहे. माजी क्रिकेटपटू दुलीपसिंहजी यांच्या नावावरून ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली आहे. १९६१-६२ मध्ये झालेल्या पहिल्या स्पर्धेपासून ही स्पर्धा भारताच्या विविध भौगोलिक क्षेत्रांचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या संघांद्वारे खेळवली जात आहे. विभागीय स्वरूपाचे काही अपवाद आहेत, जसे की २००२-०३ स्पर्धा, जिथे रणजी ट्रॉफी गटांवर आधारित पाच संघ तयार करण्यात आले होते. २०२४-२५ च्या फॉर्मेटमध्ये अलिकडच्या आवृत्तीपेक्षा वेगळे बदल झाले आणि पारंपारिक झोनल संघाऐवजी चार संघांचा समावेश करण्यात आला: इंडिया अ, इंडिया ब, इंडिया क आणि इंडिया ड. ही स्पर्धा राउंड-राॅबिन पद्धतीने खेळली गेली आणि नॉकआउट स्टेज नव्हता.

सहा विभागांत होणार स्पर्धा

एकूण पाच सामने - २ क्वार्टर फायनल, २ सेमीफायनल आणि अंतिम सामना साउथ आणि वेस्ट झोनला थेट सेमीफायनलमध्ये प्रवेश

कर्णधारांची घोषणा नॉर्थ झोन - शुबमन गिल साउथ झोन - तिलक वर्मा (उपकर्णधार: मोहम्मद अजहरुद्दीन) वेस्ट झोन - शादुल ठाकुर, ईस्ट झोन - ईशान किशन, सेंट्रल झोन - ध्रुव जुनेल (उपकर्णधार: रजत पाटीदार - फिटनेस क्लीयरन्सन्तर), नॉर्थ ईस्ट झोन - अद्याप जाहीर नाही

स्पर्धेचे वेळापत्रक

२८-३१ ऑगस्ट (क्वार्टर फायनल-१) - नॉर्थ झोन विरुद्ध ईस्ट झोन

२८-३१ ऑगस्ट (क्वार्टर फायनल-२) - सेंट्रल झोन विरुद्ध नॉर्थ ईस्ट झोन

४-७ सप्टेंबर (सेमीफायनल-१) - साउथ झोन विरुद्ध ठरायचे आहे

४-७ सप्टेंबर (सेमीफायनल-२) - वेस्ट झोन विरुद्ध ठरायचे आहे

११-१५ सप्टेंबर - अंतिम सामना

सप्टेंबरदरम्यान बेंगळुरुमध्ये होणार आहे. यंदा या स्पर्धेसाठी जुना फॉर्मेट परत आणण्यात आला जाणार आहे. मागीलवेळी चार संघांमध्ये सामने घेण्यात आले होते, मात्र तो प्रयोग बीसीसीआयला पसंत पडला नाही. यंदा सहा झोनल संघ स्पर्धेत उतरणार आहेत - नॉर्थ, साउथ, ईस्ट, वेस्ट, सेंट्रल आणि नॉर्थ ईस्ट झोन.

राष्ट्रीय उपकनिष्ठ

बॉक्सिंग स्पर्धा

नवी दिल्ली : ग्रेटर नॉयडामध्ये सात ते १३ ऑगस्टदरम्यान होणाऱ्या उपकनिष्ठ १५ वर्षाखालील राष्ट्रीय अजिंक्यपद स्पर्धेत एकूण ७०० हून अधिक बॉक्सिंगपटू सहभागी होणार असल्याची माहिती भारतीय बॉक्सिंग महासंघाने गुरुवारी दिली. या स्पर्धेत १५ वजनी गटात खेळाडू सहभाग नोंदवतील. राष्ट्रीय उपकनिष्ठ अजिंक्यपद स्पर्धेपूर्वी या वर्षाच्या सुरुवातीला पुरुष, महिला आणि कनिष्ठ राष्ट्रीय स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. बॉक्सिंगपटू जागतिक बॉक्सिंगच्या तांत्रिक नियमांनुसार सामने खेळतील. यामध्ये दीड मिनिटाच्या तीन फेऱ्या असतील आणि प्रत्येक फेरी दरम्यान एका मिनिटाची विश्रांती असेल. स्पर्धेत दहा गुणांच्या प्रणालीचा वापर करण्यात येणार आहे.

१२८ वर्षांनंतर

क्रिकेटचे पुनरागमन

या स्पर्धेत केवळ ६ पुरुष आणि ६ महिला संघांना सहभागी होता येईल, हेही स्पष्ट करण्यात आले आहे. मात्र या ऑलिम्पिकमध्ये पाकिस्तान, न्यूझीलंड व श्रीलंका आदी मोठ्या संघांचा पत्ता कट होण्याची शक्यता बळावली आहे.

निकषही स्पष्ट करण्यात आलेले नाहीत. त्यामुळे क्रिकेटसारखा ऐतिहासिक खेळ कोणत्या ६ संघांसह ऑलिम्पिकमध्ये दिसणार, याबाबत अजूनही अनिश्चितता आहे.

भगवान आबाजी पालव एका अष्टपैलू व हरह्वरी पैलवानी व्यक्तिमत्त्वाचा जन्म १ ऑगस्ट १९१३ मध्ये महाराष्ट्रातल्या अमरावती शहरात झाला. त्यांचे वडील आबाजी पालव हे मुंबईतील कॉटन मिलमध्ये कामगार म्हणून काम करीत होते. गिरणगावातील कामगार वस्तीमध्ये ते राहत असले तरी त्यांना चित्रपट पहायची खूप होस होती. वडिलांबरोबरच चित्रपट पाहत असतानाच भगवान यांना लहानपणापासूनच चित्रपटाचे वेड लागले. परळच्या कामगार वस्तीच्या सभोवतालच्या दादर, परळ, ग्रॅंरोड या परिसरातील चित्रपटगृहात जाऊन ते चित्रपट पाहत असत. या चित्रपटांचा आस्वाद घेत असतानाच त्यांनाही आपण चित्रपटात काम करावे असे वाटू लागले. निरनिराळ्या स्टुडिओत जाऊन ते शूटींग पाहत असत. तो मूक चित्रपटांचा जमाना होता. निर्माते, दिग्दर्शकांना भेटून त्यांनी आपणासही चित्रपटात काम करायचे आहे अशी विनंती केली. व्यायामांमे कमावलेली शरीरयष्टी असल्याने त्यांनी या रांगड्या तरूणाला चित्रपटात छोट्या छोट्या भूमिका द्यायला सुरुवात केली. मूक चित्रपटात त्यावेळी सामाजिक चित्रपट कमी असत. पौराणिक व स्टंपट अधिक असल्याने त्यात मा. भगवान शोभून दिसत. अशी कामे करीत असतानाच त्यांनी चित्रपट दिग्दर्शन व निर्मिती याबाबत बारकाईने अभ्यास केला. निर्माते दिग्दर्शक पी.जी. पवार व संगीतकार हनुमान प्रसाद त्यावेळी परळ इथे राहत होते. त्यांनी व ललिता पवार या दोघांनी मिळून ‘साऊंड ऑफ म्युझिक’ या चित्रपटाची निर्मिती बंगलोरला जाऊन केली होती. त्या चित्रपटाची नायिका ललिता पवार याच होत्या. मा. भगवान यांनी पी.जी. पवार

अभिनेता, निर्माता मा. भगवान पालव एक शापित वंशधर

यांची भेट घेतल्यावर त्यांनी मा. भगवान यांना आपल्या चित्रपटात भूमिका द्यायला सुरुवात केली. मा. भगवान यांनी ‘मनमानी’ ‘नारी’ व ‘आशिर्वाद’ या सन १९३५ ते १९४० पर्यंतच्या चित्रपटात ललिता पवार यांच्यासोबत नायक व सहनायकाच्या भूमिका केल्या. सन १९४२ सालच्या ‘टारझन’ या चित्रपटात मा. भगवान यांनी ललिता पवार यांच्यासोबत सहनायकाची भूमिका केली. या चित्रपटाचे नायक होते स्टॅटमन चंद्रावर कदम. त्यानंतर १९४२ च्या ‘हिम्मत-ए-मर्दा’ या जी.पी. पवार दिग्दर्शित चित्रपटात काम केले. त्यानंतर १९४२ च्या ‘जंग-ए-आझादी’ मध्ये ललिता पवार सोबत नायकाचे काम केले. या चित्रपटात धाडसी नायिका उघड्यावर नदीत आंबोळ करते असे दृश्य होते. नायक मा. भगवान हे पाहून चिडून नायिकेच्या थोबाडीत मारते असा प्रसंग होता. त्यावेळी भगवान यांनी भीत भीत हळू त्यांच्या थोबाडीत मारली; परंतु हे दृश्य खरे वाटवे म्हणून ललिता पवार यांनी त्यांना प्रत्यक्षात खरीखुरी थोबाडीत मारायला सांगितली. नंतर मा. भगवान यांनी त्वेषाने जोरदार थोबाडीत मारल्यामुळे ललिता पवार खाली कोसळल्या. त्यांच्या डोळ्याजवळील रक्तवाहिनी

फुटली आणि त्यांच्या चेहेऱ्यास पॅरिलसीस झाला. चित्रपटाचे काम सुरू असतानाच त्या डोळ्यावर वैद्यकीय उपचार घेत होत्या. डॉक्टरांकडून चुकीचे उपचार झाल्याने त्यांची प्रकृती आणखीनच बिघडली. तीन वर्षे त्या उपचार घेत होत्या व त्या काळात त्या चित्रपटामध्ये कामही करू शकत नव्हत्या. आर्थिक अडचणीमुळे त्यांना स्वतःची गाडी विकावी लागली. पुढे प्रकृती सुधारली तरीही डोळ्याचे वैगुण्य तसेच राहिले. आपणांमुळे ललिताबाईंना हे दुःख सहन करावे लागले याचे मा. भगवान यांना खूप वाईट वाटले व त्यांनी अनेकदा त्यांची माफी मागितली.

मा. भगवान यांनी १९४९ मध्ये ‘मोदी बंगला’ या हॉरर फिल्मचे दिग्दर्शन केले व त्यात प्रमुख भूमिकाही केली. हा चित्रपट हिंदी चित्रपट सुधीतील पहिला भयपट मानला जातो. या चित्रपटाची निर्मिती ‘जागृती फिल्मस्’द्वारे करण्यात आली होती. याच चित्रपटानंतर मा. भगवान यांनी चेंबूर येथील ‘जागृती स्टुडिओ’ विकत घेतला. त्यानंतर त्यांनी ‘बहादूर’, ‘किसान’ या हिट सिनेमात काम केले. १९५१ मध्ये मा. भगवान यांनी राजकपूर बरोबर चर्चा केली, तेव्हा

राजकपूरने त्यांना सामाजिक विषयावरील व मेलेडीसॉंग घेऊन नृत्याला प्राधान्य देणारा चित्रपट निर्माण करण्याचा सल्ला दिला. त्याप्रमाणे मा. भगवान यांनी ‘अलबेला’ चित्रपटाची तयारी केली. या चित्रपटाची कथा पटकथा मा. भगवान यांची होती व दिग्दर्शनही त्यांनीच केले होते. या चित्रपटात स्वतः भगवानदादा, गीताबाली, सुंदर, बंदीप्रसाद, प्रतिमादेवी, विमला, मारूती, शाम आदी कलाकार होते. या चित्रपटात एका गरीब तरूणाची ज्याला आपण मोठे कलाकार होणार आहात अशी स्वप्ने पाहणारा छोट्या कलाकाराचे जीवन रेखाटण्यात आले आहे, ज्याचे वडील नोकरीतून निवृत्त झाले आहेत. मोठ्या भावाचे लग्न झाले आहे, पण तोही आर्थिक

विवंचनेत आहे, धाकट्या बहिणीचे लग्न ठरले आहे, पण यावेळी रफी साहेबांची स्तुती करताना ते म्हणाले, ‘तेरी आवाज की शबनम से धुल जाते थे गम सारे’. त्यांचा हा विश्वास होता की, रफी साहेबांचा आवाज जीवनातील सर्व सुंदरता परावर्तीत करणारा आहे. शतकानुशतके ऐकला जाणारा आवाज आहे. ‘व्हिलेज गर्ल’ या चित्रपटात तर रफी साहेबांबरोबर नौशादांनी एक ड्युट गाणे केले होते. ५० च्या दशकात नौशाद रफी साहेबांव्यतिरिक्त कोणत्याही गायकासोबत काम करत नव्हते. या दोघांनी लोकप्रिय संगीताचा वापर करून चित्रपटसृष्टीतील गीतांचे आयामच बदलून टाकले. ‘बैजू बावरा’ आणि ‘उडनखटोला’ तसेच नंतरच्या साठव्या दशकातील ‘कोहिनूर’, ‘मेरे मबबूब’, ‘दिल दिया दर्द लिया’, ‘संवर्ष’ ह्या लोकप्रिय झालेल्या चित्रपटांचे संगीतकार नौशाद आणि गायक रफी ही जोडी प्रसिध्द होती. संगीतकार ओ.पी.नय्यर यांनीही रफी साहेबांच्या आवाज शम्मी कपूरकरिता ‘तुमसा नही देखा’, ‘करमर की कर्ती’, आणि जॉय मुखर्जीकरिता ‘फिर वही दिल लाया हूँ’ या गाण्यांसाठी वापरला. ही गाणी आजही ऐकणाऱ्या आपल्या पायावर ठेका धरायला लावतात. या व्यतिरिक्त ‘मेरे सनम’ आणि ‘बहारें फिर भी आयेंगी’ या चित्रपटात संगीतबद्ध झालेली गाणी आजही धमाल उडवत आहेत.

रंगबहार शरद कोरडे

अवस्थेत तो कलाकार बनतो, आशा नामक एक नर्तकी त्याला भेटते. दोघे मिळून संघर्ष करतात व नावलौकिक मिळवतात. प्यारे घरी नियमित पैसे पाठवतो. पण ते त्यांना मिळत नाहीत. वडील व धाकटी बहीण घरापासून दुरावतात व रस्त्यावर येतात. अनंत अडचणींनंतर प्यारे व कुटूंबाची भेट होते. असे कथानक असलेला हा चित्रपट १९५१ मध्ये प्रथम मुंबईत प्रदर्शित झाला, पण अपेक्षेप्रमाणे चालला नाही.

चित्रपटासाठी झालेला खर्च वसूल झाला नाही. शेवटी मा.

भगवान यांनी हा चित्रपट मराठी निर्माते रणजीत बुधकर यांना विकला. त्यांनी तो काही काळाने पुनः प्रदर्शित केला व त्यावेळी त्याला प्रचंड प्रतिसाद मिळाला, त्यातील सर्व गाणी गाजली. सी. रामचंद्र यांचे संगीताने सर्वांना मोहित केले आणि रणजित बुधकरांना अपेक्षेपेक्षा अधिक

नफा झाला. याच्या उलट मा. भगवान यांना आपला जुहूचा बंगला व गाड्या विकल्या लागल्या. इतर चित्रसंस्थांच्या चित्रपटात त्यांनी कामे करण्यास सुरुवात केली. त्यात राजकपूर-नर्गिस यांच्या ‘चोरीचोरी’मध्ये त्यांना बऱ्यापैकी भूमिका मिळाली. त्यानंतर त्यांनी ‘झमेला’ व ‘भागम् भाग’ या चित्रपटांची निर्मिती केली पण फार यश त्यांच्या पदरी पडले नाही. शेवटचा जुगार म्हणून त्यांनी किशोरकुमारला घेऊन एका विनोदी चित्रपटाची निर्मिती सुरू केली. हा सिनेमा यशस्वी झाल्यास आपले सारे अपयश धुवून निघेल व आपली आर्थिक बाजू भक्कम होईल या अपेक्षेने मा. भगवान यांनी फायनांसरांच्या मदतीने चित्रीकरण सुरू केली, पण किशोरकुमाराच्या विश्वास स्वभावामुळे व धरसोड वृत्तीमुळे तसेच अनपेक्षित मागण्यांमुळे भगवान यांनी हा चित्रपट थांबवायला लागला व भगवानला प्रचंड तोटा सहन करावा लागला. जुहू बंगल्यात राहणारे मा. भगवान दादर पूर्वेला एका चाळीत राहायला आले व अखेरपर्यंत चित्रपटसृष्टीपासून दूर झाले.

मा. भगवान यांनी आपल्या चित्रपट कारकिर्दीत एकूण ४८ चित्रपटांची निर्मिती केली व एकूण ३०० चित्रपटांत कामे केली. तरीही फार मोठे दैदिप्यमान यश वा पुरस्कार त्यांना मिळाले नाहीत. मात्र त्यांच्या नृत्याची शैली काही नवोदित कलाकारांनी अंगिकाररून मोठे यश मिळविले. त्यात अमिताभ बच्चन, मिथुन चक्रवर्ती व गोविंदा यांचा समावेश आहे. २ फेब्रुवारी २००२ मध्ये हृदयविकाऱ्याच्या धक्क्याने त्यांना मृत्यू आला व एका शापित गंधर्वाचा करूण अंत झाला. ●●

मोहम्मद रफी साहेबांबद्दल बोलताना असेच म्हणावे लागेल. तो बुलंद पहाडी आवाज. तो गाण्यातला गोडवा. चित्रपटात काम करत असणारा अभिनेता त्याच्या आवाजाला मॅच करणारा आवाज रफी साहेब हुबेहुबे काढायचे. शम्मी कपूर साठी त्यांचा अत्यंत रोमॅंटिक आवाज. राजेन्द्र कुमार साठी सॅड सॉंग गाताना काढलेला दर्दभरा आवाज. गाता गाता हुंदके देऊन रडणे किंवा हसणे सगळे लिलया आपल्या गाण्यातून साकार करणारे गायक म्हणजे मोहम्मद रफी. खिलौना चित्रपटातील “खिलौना जानकर तूम तो मेरा दिल तोड जाते हो” हे संजीवकुमार यांच्यावर चित्रित झालेले गाणे किती अप्रतिम आहे. त्यातले हुंदके स्पष्ट ऐकू येतात. पहाडी आवाज एवढा उंच स्वर लागतो. “तुम मुझे यू भूला ना पाओगे सुनोगे गीत गुगुनाओगे” हे रफी साहेबांचे गाणं त्याच्या खऱ्या आयुष्यातही एक कहाणी बनून राहिले.

तब्बल चार दशके आणि आजही भारतीय सिनेमातील कानसेनांच्या मनावर अधिराज्य गाजविणारे पार्श्वगायक मोहंमद रफी यांचा ३१ जुलै स्मृतिदिनस....

हिंदी भाषा, उर्दू, पंजाबी, मराठी आणि तेलुगूभाषामधून गाणी गायली, पण ते आपल्या हिंदी भाषा चित्रपटांच्या (किंवा बॉलिवुड च्या) गाण्यांसाठी अतिशय प्रसिद्ध आहेत. त्यांची गाणी भारतात तसेच भारताच्या बाहेर स्थायिक असलेल्या भारतीयांमध्ये लोकप्रिय आहेत. मुकेश, किशोर कुमार, मन्ना डे, मेहंनू कपूर, हेमंत कुमार मुखोपाध्याय आणि तलत मेहमूद यांच्या बरोबर ते हिंदी चित्रपटांच्या १९५० ते १९८० च्या दशकांमधल्या प्रमुख पार्श्वगायकांपैकी एक होते.

हिंदी सिनेमांत असा प्रसंग अनेक वेळा बघायला मिळतो. अर्थात जुन्या सिनेमांबद्दल बोलतोय. (म्हणजे अगदी इसवीसनापूर्वी नव्हे पण तरीही त्या मानाने जुन्याच!) सध्याच्या नाही. म्हणजे असं असतं की कोणाच्या (हिरोईन किंवा तिची मैत्रीण) तरी घरी पार्टी असते .छान वातावरण असतं. अर्थातच पार्टीला साजेसे कापडे असतात. उंची खाणं/पिणं... हसणं-खिदळणं... कधीकधी नाचणं देखील! मग अचानक सगळ्यांना शांत बसण्याची सूचना दिली जाते आणि कोणीतरी हिरोला गाणं म्हणण्याची विनंती करतं. हिरो महावयांना या पार्टीच्या निमित्ताने एक नामी संधी मिळते - जिच्यावर मी (म्हणजे हिरोने!) एवढं निःस्वार्थी, निस्स्मि, निरतिशय वगैरे प्रेम केलं, ती कशी 'बेवफा' निघाली! हिरो गाणं सुरू करतो आणि सगळे एकदम चिडीचूप ! आधीचा सगळा तो मूड. तो माहोल... सगळे गायब... हिरो आपल्या शब्दांच्या कारमातीतून सूचकपणे किंवा कधी कधी उपडपणे जी कैफियत मांडतो ती सगळे अगदी मनोभावे तल्लीन होऊन ऐकू लागतात. कोणीही त्याला थांबवत नाही- “अरे आम्ही कशासाठी आलो आणि तू हे काय रडणाणं गातोयस ?” असं विचारतही नाही . कचित दोघांची एखादी कॉमन मैत्रीण सूचक हसते किंवा ती जर ‘खल-प्रवृत्तीची’ असेल तर तिला अगदी आनंदाच्या उकळ्याच फुटात! हिरोला मिळवण्याच्या तिच्या मार्गांतील हिरोईन नामक काटा दूर झाल्याचा तो आनंद असतो. पण हिरोचं गाणं चालूराहतं. माझ्या (म्हणजे हिरोच्या!) ‘अशा प्रमाणा तू स्वीकार का केला नाहीस ? आता या प्रेमभासात मी ‘गम’ मध्ये बुडून जाईन’ वगैरे वगैरे.

अशा सुखतालीला आदी वातावरण पण नंतर सॅड प्रसंगातील गाणी मात्र खूप छान असतात.

क्रियेकदा ही गाणी या पार्श्वभूमीचा विचार न करता ऐकली किंवा ती जर माहीतच नसताना ऐकली तर ती रत्नजडित खजिन्यासारखी वाटतात. अशी गाणी आधी ऐकली आणि नंतर त्याचे दृश्य स्वरूप पाहिले की केवढी निराशा होते ! याचे एक असल्ल उदाहरण तुम्हांला सांगतो - कोणे एके काळी ‘हवस’ नावाचा सिनेमा आला होता. अनिल धवन आणि नीतू सिंग यांचा. सध्याच्या पिढीला हे अभिनेते ओळखण्याची/लक्षात ठेवण्यासाठी एक कलू म्हणजे- करूण धवनचे काका आणि ची आई ! तर त्यात एक अप्रतिम गाणं होतं - ‘तेरी गलियो में ना रखेंगे कदम आज के बाद...’ संगीतकार उषा खन्ना, गायक मोहम्मद रफी ! साधे सोपे शब्द, दर्दभरी चाल... संगीतही छान. तेरी गलियो में या पहिल्या ओळीच्या (आणि नंतर कडव्याच्या शेवटीही) मागे मागे जे व्हिसल ऐकू येतं ते खूप छान वाटतं. ज्या मोहंमद रफीच्या आवाजाने या गाण्यातील साध्या सरळ वाटणाऱ्या ओळींचे सोने केले आहे.

२०१३ मध्ये भारतीय हिंदी सिनेमाला १०० वर्ष पूर्ण झाली. यावेळी बीबीसी एशिया नेटवर्कने एक सर्व्हे केला होता. त्यात मोहम्मद रफींना हिंदी सिनेमासृष्टीतील एक महान आवाज म्हणून नावाजले गेले. त्यांनी गायलेले चित्रलेखा चित्रपटातले ‘मन रे तू काहे न धीर धरे’ या गीताला पहिले स्थान मिळाले आहे. या सर्व्हेमध्ये दुसऱ्या स्थानावर तीन गाणी होती. त्यातही रफी यांनी गायलेली दोन गाणी आहेत. १९६५ ‘गाइड’ चित्रपटात गायलेले ‘तेरे मेरे सपने अब एक रंग है’ आणि ‘दिन ढल जाय हाय रात न जाए’ मोहम्मद रफी यांच्या गायकी कोणत्याही पुरस्काराला डोळ्यासमोर ठेवून केलेली नव्हती. ती मनापासून केलेली होती. ३१ जुलै १९८० ला रात्री १० वाजून ५० मिनिटांनी रफी साहेबांनी या जगाचा निरोप घेतला. जगाचा निरोप घेण्याआधी काहीतास

त्यांनी लक्ष्मीकांत प्यारेलाल यांच्या आसपास ह्या चित्रपटासाठी 'शाम फिर क्यों उदास हैं' हे गीत म्हटले होते.

मोहम्मद रफी यांच्या अंत्ययात्रेत १० हजाराहून अधिक चाहते उपस्थित होते. मुंबईत याआधी अंत्ययात्रेला एवढे लोक कधीही मुंबईत जमले नव्हते. जुहू मुस्लिम कब्रस्थानात रफी साहेबांवर अंत्यसंस्कार

एक अद्भूत फटकार मोहम्मद रफी

समुद्राच्या खोलीची बरोबरी करणारी. जनमानसाच्या मनामनावर कोरलेले नाव मोहम्मद रफी.

गीत म्हणतांना रफी साहेबांनी नेहमी शब्दांपेक्षा त्याच्या भावांवर अधिक लक्ष दिले. गीतातील भावना सर्वसामान्य प्रेक्षकांपर्यंत पोहचल्यानंतर गीत का नाही मनापर्यंत पोहचणार. म्हणूनच आजही रफी साहेबांची गाणी कोणत्याही पिढीतील प्रेक्षकांना आवडतात.

‘मधुवन में राधिका नाचे रे’, ‘सर जो तेरा चकराए’ यासारखी दोन टोकांवरची गाणी गातांना त्यातील भावभावनासोबतच ती ज्यांच्यावर चित्रीत होणार आहेत, त्या कलावंतांचीही विचार गायकीत करणारे रफी साहेब. चित्रपट संगीताला एका उंचीपर्यंत पोहचवणाऱ्या रफी साहेबांनी चित्रपटसंगीताविषयी आदर निर्माण करण्याचेही काम केले. शास्त्रीय संगीतावर आधारित गाणे असो, की विदेशी संगीतावर रफी साहेबांच्या गायनाची उत्कृष्ट छाप प्रत्येक गाण्यावर रायचीच. रफी साहेबांचा जन्म २४ डिसेंबर १९२४ ला पंजाबमधील कोटला सुल्तानसिंह गावात झाला. १४ वर्षांचे असतानाच कुटुंबासहित लाहोरला गेले. तिथेच शास्त्रीय संगीतातील दिग्गज गायक उस्ताद बडे गुलाम अली, उस्ताद अब्दुल खान, पंडीत जीवनलाल मट्टू आणि फिरोज निजामी यांच्याकडून शास्त्रीय संगीताचे धडे गिरवले. पंजाबी चित्रपट गुल बलोच पासून त्यांनी चित्रपट गायनाची सुरुवात केली.

या चित्रपटातील ‘सोणिये नी हिरिये’ हे गाणे त्यांनी जीनत बेगमसोबत गायले होते. गाण्याचे संगीतकार श्याम सुंदर होते. फिरोज निजामी या गायकीने एवढे प्रभावित झाले की, त्यांनी रफी साहेबांना लाहोर रेडीओला नोकरीलाच लावले. तिथे त्यांनी गायलेले ‘यहाँ बदला वफा का बेवफाई के सिवा क्या है’ हे गीत त्याकाळात खूप प्रसिद्ध झाले होते. हेच गीत ऐकून चित्रपट निर्माता जे.बी.वाडीया यांनी त्यांच्याच नावाचा हट्ट धरला आणि त्यांच्या ‘बाजार’ नावाच्या चित्रपटातील सातही गाणी त्यांनी रफीसाहेबांच्या गायकीतच सादर केली.

नौशाद आणि रफी यांचा जमाना सुरू झाला तेव्हा संगीतकार म्हणून नौशादांनी रफी साहेबांच्या विस्मयकारी आवाजाचे मोहमयी रांपटत विस्तारण्यात मोठी भूमिका केली. रफी आणि नौशाद ही जोडी सुरू झाली ती, १९४४ मधील ‘हिंदुस्थान के हम है, हिंदुस्थान हमारा’ या गीतापासून. त्याकाळातील युवांच्या आशा, आकांक्षा, चिंता आणि स्वप्नांना बुलंद आवाज देणारा रफी साहेबांचा आवाज हिंदुस्थानचा आवाज बनला.

१९४६ मध्ये प्रदर्शित झालेल्या ‘अनमोल घडी’ या चित्रपटातील गीतांनी रफी आणि नौशाद यांच्या संगीतबंध अधिकच दृढ झाला. अर्थात त्याला एक महत्त्वाचे कारण होते ते म्हणजे निव्वर्सनी रफी साहेब. याबाबत एक गोष्ट सांगितली जाते ती म्हणजे, एकदा नौशादनी रेकॉर्डिंग स्टुडिओच्या बाहेर तलत महमूद यांना सिमरिट पितांना पाहिले आणि या गोष्टीवरून ते खूप नाराज झाले. त्यांच्या नुकत्याच सुरू झालेल्या

श्रीराम शेटये

‘बैजू बावरा’ या चित्रपटातील सगळी गीते त्यांनी रफी साहेबांना देवून त्यांच्याकडूनच सुरबद्ध कवली. नौशाद एकप्रकारे रफी साहेबांचे फॅन बनले होते. रफी साहेबांनी जगाचा निरोप घेतल्यानंतर नौशादनी रफी द लिजेंड ने त्यांना श्रद्धांजली अर्पित केली. यावेळी रफी साहेबांची स्तुती करताना ते म्हणाले, ‘तेरी आवाज की शबनम से धुल जाते थे गम सारे’. त्यांचा हा विश्वास होता की, रफी साहेबांचा आवाज जीवनातील सर्व सुंदरता परावर्तीत करणारा आहे. शतकानुशतके ऐकला जाणारा आवाज आहे. ‘व्हिलेज गर्ल’ या चित्रपटात तर रफी साहेबांबरोबर नौशादांनी एक ड्युट गाणे केले होते. ५० च्या दशकात नौशाद रफी साहेबांव्यतिरिक्त कोणत्याही गायकासोबत काम करत नव्हते. या दोघांनी लोकप्रिय संगीताचा वापर करून चित्रपटसृष्टीतील गीतांचे आयामच बदलून टाकले. ‘बैजू बावरा’ आणि ‘उडनखटोला’ तसेच नंतरच्या साठव्या दशकातील ‘कोहिनूर’, ‘मेरे मबबूब’, ‘दिल दिया दर्द लिया’, ‘संवर्ष’ ह्या लोकप्रिय झालेल्या चित्रपटांचे संगीतकार नौशाद आणि गायक रफी ही जोडी प्रसिध्द होती. संगीतकार ओ.पी.नय्यर यांनीही रफी साहेबांच्या आवाज शम्मी कपूरकरिता ‘तुमसा नही देखा’, ‘करमर की कर्ती’, आणि जॉय मुखर्जीकरिता ‘फिर वही दिल लाया हूँ’ या गाण्यांसाठी वापरला. ही गाणी आजही ऐकणाऱ्या आपल्या पायावर ठेका धरायला लावतात. या व्यतिरिक्त ‘मेरे सनम’ आणि ‘बहारें फिर भी आयेंगी’ या चित्रपटात संगीतबद्ध झालेली गाणी आजही धमाल उडवत आहेत.

अतुलनीय आवाज असलेल्या रफी साहेबांची प्रतिभा आता सर्वच संगीतकारांपर्यंत पोहचली होती. नौशाद साहेबांनंतर त्यांच्या आवाजाचा उपयोग संगीतकार सचिन देव बर्मन यांनीसुध्दा केला. गुरुदत्तच्या ‘कागज के फुल’ मधील गाणी असो किंवा नवकेतनच्या ‘गाइड’, ‘काला बाजार’ किंवा ‘तेरे घर के सामने’ या लोकप्रिय झालेल्या चित्रपटातील गाणी रफी साहेबांनीच गायलेली आहेत. सचिन देव बर्मनांनी संगीतबद्ध केलेल्या ‘प्यासा’ ह्या चित्रपटातील गाणी जी रफी साहेबांनी गायली ती आजही आपली जादू टिकवून आहेत. ‘गाइड’ चित्रपटाच्यावेळी किशोरकुमार हे लोकप्रिय गायक होते तरीही या चित्रपटातील गाणी गाण्यासाठी सचिनदांनी रफी साहेबांच्याच आवाजाचा वापर केला. त्यांच्या आवाजाची लोकप्रियता लोकांमधल्या नाही तर संगीतकारांमध्येच होती हे ‘काला पानी’ आणि ‘फर्ज’ या चित्रपटातील गाण्यांनी सिद्ध केले. चित्रपटसंगीतातील गझलांचे सम्राट मदनमोहन हे रफीसाहेबांच्या आवाजाला परिपूर्ण आवाज म्हणत असत. मदन मोहन संगीतकार आणि गायक रफी साहेब यांनीसुध्दा अनेक चित्रपटातून लोकप्रिय गाणी देवून चित्रपटसंगीताच्या खजिन्यात अनमोल भर टाकली आहे. ‘मै यह सोचकर उसके दरचे उठा था, यह दुनिया यह महफिल, कभी न कभी, कहीं न कहीं, कोई न कोई तो आएगा, मुझे ले चलो आज फिर उसी गली में जहाँ पहले पहले ये दिल लडखडाया, चिराग दिल का जलाओ, बहु अंधेरा है’ या गाण्यांमधील जादू फक्त मदनमोहान संगीतबद्ध करू शकतात आणि सूरबद्ध केवळ रफीसाहेबच

कृषीवरु

हे पत्र नागेश पब्लिशर्स प्रा. लि.साठी मुद्रक, प्रकाशक **सौ. सुप्रिया पाटील** यांनी नागेश पब्लिशर्स, वेश्वी, अलिबाग, जि. रायगड ४०२ २०९ येथे छापून येथेच प्रसिद्ध केले. आर. एन. आय. रजि. क्र. ४९९६३/७७ | MH-MR-RGD-RNP/16/2022-23 (31-12-2025)

दूरध्वनी : ०२१४१-२२२२९०/२२२७६१, **संपादकीय विभाग**–email : krushivalnews@gmail.com / **जाहिरात विभाग**– email : raigadkrushival@gmail.com मुंबई कार्यालय : ए-५ आयओनिक १८, ऑर्थर बंदर रोड, कुलाबा, मुंबई ४०० ००५. दूरध्वनी : ०२२-२२८८४३८.

■ **संस्थापक-संपादक** : **स्व. प्रभाकर पाटील** ■ **व्यवस्थापकीय संचालक** : **मीरा वाडीगावकर** ■ **कार्यकारी संपादक** : **माधवी माणिक सावंत** ■ **सल्लागार संपादक** : **प्रसाद वासुदेव केरकर**

(* या पत्रातील मजकुराच्या निवडीसाठी पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची आहे.)